

308627 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

జెన్నవట్టణము 1915 నం॥ నవంబరునెల 29 వ తేది సోమవారము

NO 205

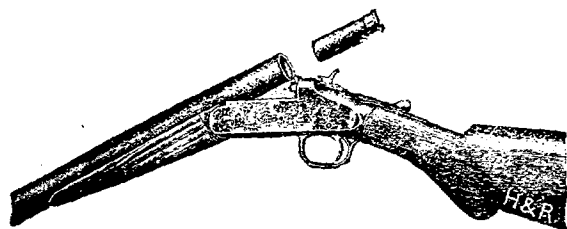
నంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర కార్తీక బహుళ సప్తమి ౭.

సంచిక ౨౦౫

తుపాకులు!

తుపాకులు!!

తుపాకులు, రివోల్వర్లు తోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. నలయువారు క్యాటలాగుల ఈ అడ్రసుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో, (181) 12, పాపన్న బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Amrutanjani
Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
తలనొప్పులమాన్పును, వాయువుబొట్ల పోగొట్టును
చర్మపునోపుల బారదోలును. పోట్లబోగొట్టును
వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
సువాసన గలిగియుండును.

ప్రతిఇంటనుండదగిన చౌకయైన నైద్యసహాయము
అమృతాంజనం డిహ 6, తంబు శెట్టి ఏజి, చుడగాను.

మన శత్రువులు

ఇందు పొగచుట్ట, సిగరెట్లు, కల్లు, సారాయము, కాఫీ, టీ, నల్లమందు, మొదలగు అన్ని దుర్భాషణములను గూర్చి వ్రాయబడినది. బాహరకు బోధించుటకు వీలగునట్లు 82 పాఠములుగా విభజింపఁ బడినది. వెల 0-5-0 లా గౌతమ బుద్ధుడు వెల 0-4-0.

ఆకాశ విమానములు.

వీనిని గుఱించి యిదిగఱ కెవరును తెలుగులో వ్రాసి యుండలేదు. ఈ గ్రంథమందు విమానముల నిర్మాణము, అవి ఆకాశమున కంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములు చక్కగా వివరింపబడినవి. విమానములపటములు చాలకలవు. వెల 0-8-0
పాలవర్తి రామమూర్తిగారు.
టీచరు-మిషనుకాలేజీ, గంటూరు.

మహామహేశ్వరపాధ్యాయ బ్రహ్మశ్రీ కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను.

1 విశ్వేశ్వరీయము	0-2-0
2 కొక్కొండ మాహాత్మ్యము	0-12-0
3 సింహాచల యాత్ర	0-8-0
4 గోదావరి వర్ణనము	0-8-0
5 కయోగి దీక్షితచరిత్రము	0-8-0
6 వరకాసురవిజయ వ్యాయోగము	0-8-0

పోస్టుఖర్చును ప్రత్యేకము
కొక్కొండ కుమారనరసింహం,
(281) రాజమహేంద్రవరము.

ద్రౌపదీ స్వయంవరము

అర్జునుడు మత్స్యయంత్రముతెగ వేయు చిత్రపటం చిత్రలేఖనమందు అనూనపాండిత్యము గంపాడించి ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఎ.యస్ రామ్ గారిచే వ్రాయబడినది. ఇంగు నవరసములును అద్దము గట్టిట్లు చూపబడినది. వేరేల నిది ప్రతియింట తప్పక నుండదగినదని చెప్పబడుతో నతిశయోక్తి యంతమాత్రము లేదు.

ప్రాసెస్సుపటము 0-6-0 పాటోగ్రాఫు 0-2-0
వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము
కె.యల్.యం. సోమయాజులు అండుసన్న,
(289) బుక్ సెల్లర్స్, రాజమండ్రి.

నల్లసంవత్సరాదిసంచిక.

వెక్కెండు ప్రకటనలకై సకాలమున వ్రాసి కొనకుండుటచే గతసంచికలయందు వారి ప్రకటనలు ప్రచురించుటకు నలనుపడ కుండెను. ఈసంచిక త్వరలో వెలువడనున్నది గాన ప్రకటనలు బంప నచిన వారు వెంటనే వ్రాసికొనవలయును.
ప్రకటన కాభ్యర్థకులు
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమూరమ్యముగ లిఖించబడినవి. డిసెంబరునెల 81 వ తేది లావున నొకసారిగ వాలుగు దూప్యముల విలువగల ముందుల గొనువారలకు క్యాలండరు విడిచియుగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.
ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.
చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డజన్ 1-కి రూ. 5-4-0

తామర తైలము	పండ్ల పొడి	మోహినీ తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-4-0.	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డి హో,
109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబు శెట్టి ఏజి, మద్రాసు.
ఈ యుద్ధమువలన క్యాలండరులు కొద్దిప్రతులు ముద్రింపబడుచున్నవి. దుర్భాషణలకు వెంటనే సంపుకొనిన యాకాభంగము గలుగదు.

వనోషధి సారసపరిల్లా

(28) ఇది దేహమానందబుటు శత్రుగుండలను మరియు కల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లనొట్టు, పాతివాము, పుష్పాట్లు, వీరసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంచినకలిగించును. వాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. శత్రుకు కుద్ధిగఱచి కృత్రిమమును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.
ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.
సీసా వెల రూ 1-4-0.
కుమారుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధునల్లి (తాగుటకు మందు) వాగల్గితైలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకని నెలరోజులకు సరిపోవుచుండు 5-0-0.
ప్రాప్తి:— వి. డి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

మీకే సంశయము.

“తెలుగు పాపములకు పుస్తకము ఒకటి అయ్యుండవలె”
దనియు “కొందరు పతిక్షణే గోమూర్ఖులు” అనియు వినియుం
టిని, కానివానివిషయమై యాధ్యాత్మిక మెప్పుత్తరము వ్రేసియుం
డిన, ఈప్రతికామధునిక త్యాగో తెలియబడెనని అందఱు
నుహించుట పొలిగియుచున్నను.

పం రామచంద్రరావు.

నై ద్యపరివదము.

నామక గారి బెదరింపు.

ఇప్పుడు జనగురున్న కాసునభలో వైద్యపరివరము
వారు దాక్తరు కృష్ణస్వామి అయ్యగుగారి పేరును తొంగి
చిరంజీవితై సామాన్య బంధుకూడ వైద్యపరివరమువారి
చక్రము విమర్శించి మొదటికినో తానును తన సహోద్యోగు
లను వైద్యపరివరమునుండి యొక్కసారి లేచిపోదుము అని
పెదరించెట. ఈ ముగలన్ను పెదరింపుట భయపడవారెందు?
నాయకుగా రిదివర కొకసారి కార్పొరేషను సభలోనుండి లే
చిపోతేదా? మరల తనకుట తానే రాతేదా? వారిని మరల
పిలువకుంటె సా; ఆయాంటిట ఆయానే మరల వచ్చి కూర్చొ
డెదరు వారు కూటి పెదరింపుట పెదరింపుటయు లేచిపో
వుటయు మరల తాను వచ్చి కూర్చుండుటయు వాడుకే. ఇది
క్రాంతిగాదు. తాను బట్టికటం దేటికి మూడే కాల్లను
నట్లు నాయకుగారు సుమారుది సరి. చేసియనిది చేసి కావల
యునా? ఆ ముక్కేద యూసాని వైద్యశాస్త్రములను గురించి
ఆ మన కేమి తెలియున? అవి ఎన్నివేల సంకల్పరములుగా
వాడుకలో నున్నవో. ఎదటి బాధల దీర్చి సాణముల రక్షిం
చినవో! తన చేత నున్నవో దేనియ నున్నవో శాస్త్రములు
నుండికావలసియుపజతేమనలెను. కాని శ్రుద్ధికేవలగా అవి
నిజిరావు ఇది నిజిరానిది బ్రహ్మజు మేమి? భారత వర్ష
మునందు జన్మించిన మహావైభావుడు చన్నేరదిది రామే
శ్రుద్ధిట్లు దేనియ వైద్యములు నిజిరానకుట సంతాపకరము.
ఇట్లు చేసిన భారతమత దుఃఖించదా? వానిని సేమి యని
దయమ ములగు గర్వ మెంటువారు ప్రస్తుతము కృష్ణస్వామి
అయ్యగుగారి విషయముగా జరుగుట గలిగె ఆగ్రహమును
గల్గార్చి వ్యామన మహాలా మరుగాత! ఆలస్యాదమృతం విష
మన్నట్లు నానకే ముటంబం లేనిగాని ఆగ్రహమును సందేహ
ములను పుట్టించుటకు. కాని గర్వ మెంటువారు దేనియ
వైద్యములను కావలసినివత్తెను గుయు పుట్టుకత్తుములను
మొదటికే నున్నది గుని భాగించుచున్నాను.

దేవాభిమాని.

ఇందును గెల్చి అప్పును గెల్చవలెను.

హిందూదేశమున స్వరాజ్యము స్వరాజ్యమును కేవల
నొక నిర్ణయము చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నది. ఏనాడును య
ప స్వరాజ్యముల జూచియు స్వరాజ్య ప్రకటనయే వివరమైనది. ఏ
నాడును ఏనాడుగియు కోసిన ప్రయత్నించు ప్రయత్నములతో న
యినను స్వరాజ్యము మాటయే వివరమైనది. అట్లు ప్రతికల
తో జూచినను, స్వరాజ్యమును గురించిన వ్యాపకతే వృద్ధి
నొందర మనుచున్నది. ఇక్కడ యాద్య ప్రతికలను నేల అట్లు
మును, దేశభాషలును, ప్రయత్నములును ప్రతికలమును గూ
డ స్వరాజ్యము, హిందూదేశమును స్వరాజ్యము మాటవని ఖం
డించుచున్నో కానెందు ములబెట్టుచున్నో యున్నది, ప్రతిక
ప్రకటనను గూడ నీ విషయమును గురించి చర్చలు జరుగు
చున్నవి. సాధారణముగ ప్రతి ప్రజాసమితిలో ప్రతి స్త్రీదరు
ను స్త్రీదరే యనవలె ప్రతి నివాసితుడును తుదకు ప్రతి నివా
సియు గూడ నీ విషయమును గురించి యత్యంతాత్రుతతో
యత్నించుచున్నాడు. ఇది సర్వసాధారణముగా నున్నది. తన తన
సమస్యలను బాధ్యతలను తన మీదనే యున్నట్లు
సంకల్పించుకొనుచు నిచాంచుచు వాస్తవప్రతికలను జూచి
యొకమూల బారవైచి వివరమును గురించి చర్చలు
చేయుచున్నాడు. వాదము లాడుచున్నాడు. విభిన్నములు
యగుచున్నాడు. ఇందు నొక్కొక దేశాభ్యుదయమునకు శు

భిక్షాచరమే. హిందూదేశముయొక్క యభ్యుదయమునుగురించి పట్టణములలోను పల్లెలలోను కూడ చర్యలు జరుగుచున్న కాలము వచ్చినది. వినుటగల పెనింక సంతోషింపదగిన దేయించును? సర్వహిందూదేశమున కరయున ప్రాయములుగను రక్త వాళములు గను నాయువులగున నన్ని రాజధానులలో పట్టణములలో పల్లెలలో నిట్టి చర్యలు జరిగినప్పుడే ప్రజలయొక్క దృష్టి యాస్వరాజ్యాదివిషయములపైకి నురలినప్పుడే మనమాత్మదేశమున కభ్యుదయము సమీపించున్నదనియు నమకాలవిహ్నము లగుపించుచున్నదనియు వాలభానుని తేలికరిణముల కాములు కొద్దికొద్దిగ దృష్టిబహుచున్నవనియు నూహింపవలయు ఇందులకును వాగుగనే యున్నది. మాట్లాడుచున్న విద్యార్థికులు, మాట్లాడునది స్వరాజ్యమును కురించి. తమస్వాతంత్ర్యము లెవ్వయో తమపౌరస్వత్వము లెవ్వయో వీరలగుగనివారుకారు. బాగోగులు తెలిసిన వారును విచక్షణరయు పరిజ్ఞానముకలవారు దేశభిన్నుద్ధికిపాటు పడువాగు పౌరోధ్యములు జ్యోత్యము కలిగించుగ నెను వారు వీరలే యుకవిధమున స్థానికస్వరూపియనమని చెప్పదగు మునిసి పాలిటిలలోనుండి పురిపాలనా చక్రమును ద్రిష్టించుచు వారు. వీరతమయభిక్షాచర్యలను సెరుగనివారు. ప్రజాస్వయ్యములను గమనింపలేనివారా తమయభిక్షాచర్యులను దగిన ధైర్యవరకు పాటుపడవలసియున్నదియు గుర్తింపలేనివారా ఆత్మగౌరవము లేనవారా పముయభిక్షాచరి జపిసితమస్వతంత్రాభిప్రాయములను జుపుగించువారా? ఇట్టియవలక్షణము లేరును నుండవలయు వారు ప్రజలయొక్క తేరుమును పట్టణముయొక్క బాగోపలను చక్కగ విచారించి కమనోనగల సమర్థతగలవారు లని సంపూర్ణవిశ్వాసముంచుచు ప్రజలట్టి విద్యార్థికులను మునిసిపాలిటిలలో కాన్సిలర్లుగను చేరువనలగు గను నెన్నకొనుచుండును కాని కానిశిలరుపదని నమ్మనంత వరకు తమమట్టు వోట్లగారకు గుఱ్ఱిల్లుచున్న వేసికొని తిరుగరలెడిగాని కా. శిలరుపదని నచ్చిన కోడనే తన విద్యుక్తభర్తమును తాము పుజింపకు తీర్పులనైన బుణమును తమవదనికి తనవద్యతలను వారుమరచిపోరలెడిగాని కోడలు. కాన్సిలర్లుయినతోడనే తమవద్యతలను మరచిపోయి పురకర్తించుచు పుజింపకు తోయట్లు చేయు విద్యార్థికులుండినంతగియుండరా? పుస్తకము చాలమునిసిపాలిటిలలో జరుగిన పుజాపూజాధియకు కానిశిలరు చెప్పతగినవారు లేరని విందుకు. ఇట్టి కాన్సిలర్లులేని చెప్పటతోడనే మునిసిపాలిటి దుస్థితి కుండున్నదని గ్రహింపవలయు. ఇతరపట్టణముల మునిసిపాలిటిలు యెట్లున్న నమా రాజమహేంద్రవరపు మునిసిపాలిటి యీవిషయమున లెఖ్యలోనికి తీసికొనవచ్చును, యెంచుకలననగా, మాపురమున చాలాభాగము మరమ్మతులేని లోడ్లే. సందులలో నకులతలె పురహించు పురావాయమునకు తగినవారి చూపించి పుణ్యముగట్టుకొనుచారు. లేన. పుజులు సాముఖ్యులగు కట్టి గోదావరకేవులలో ఇవిగలకు 4 మాట్లు కట్టినపెట్టు కడదినవదకు కూలిపోయినకు నాని లెరిగి కట్టించుటకు శ్రద్ధతీసికొనువాగు లింతవర కెవ్వరు గనపడలేదు వీరును చెత్తవదారములతోను ముడికిటి ప్రవాహములతోను నిండియున్నకు కానిబర్యున్ పెక్కురుకు పెట్టరిజును విహారార్థము బయలుదేరిట్లు పైకిజనినాద విలాసముగ బోవుచులేగాని, వీరునిస్థితి తమకుజాగ్రత్తలనతో, ముక్తదంపనతో, యెంచుకు కానిబర్యున్ యుపేక్షలనతో, కావలసినవదని వచ్చి

నదిగదా, ఇంక మన కేదాభ్యుత్తమును లేదను విద్వినమ్ముకము
వలననోగాని, వారు గమనింతురు. పురపాలకుఁడైన చక్క
బ్రహ్మ బ్రతుక్కించినట్లుయిచ్చ గడబడదు తమపురమును తాము
స్వయముగ. పరిపాలనము జేసికొనలేనివారే విద్యాధితులు.
తమ పురపాలకుఁడైన బాగుపరచునలేరు—కాదు, కాదు—
బాగుపరచుకొన బ్రతికొనింపనివారే విద్యాధితులు. ఇట్టి
విద్యాధితులే హిందూజాత్యస్వరాజ్యమును కురించి మాట్లాడునది
భారతదేశాభ్యుదయమును కురించి ప్రపంచమునది, తమయింటి
చక్కబెట్టుకొనలేరు కాదు, గ్రామమును చక్కబెట్టుగలదా?
ఇంటను గెల్చి రచ్చను గెల్వనలెను.

గ్రామాభిమాని.

అమ్మ బిడుగు

బాయిలర్ 20 హార్సు పవరు 80 పౌనులు.
పెషకు యింజిన్ 2 కోనులు.

వల క్షయ వారు

గోపిశైలి నరసింహ నాయుడు గారికి.

సా॥ రాజమందిరి అరి నాయకలెను.

THE [Phone 431]

HOTEL CLARENCE

GOLD MEDALISTS

BAKERS, manufacturing Confectioners, and
well-known Caterers.

Book your orders for Xmas & New year
Cakes early;

Our Decorations and Ornaments special this
Year

X nas toys and Fancy Boxes for presentation
are for sale.

Estimates for Dinners, Evening Parties,
and Children's Treats free on application

క పూ ర్తి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సుధికి, బాలెంతకు,
రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు,
పుష్టికేశస్తూరి యవయోగమైన మందని సర్వత్ర
తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న
ప్రియమగుటచేతను, నవనవ సమయములందు
దొరకుట దుస్తరము మాడిపోయెదలి కస్తూరి
యం దితరపదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంత
వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము
తెలిసియున్నది. కొనినవారొకసారి పరీక్షించిన
విషయము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలిగి కస్తూ
రిని గొని మోసపోరు. తులం 1 కి రూ 30-0-0
అగ్రతాంజనం డిపో, వడరాస్తు.

క్రొత్త కీటిని అనుసరించి చేయబడినది కామిని మా ఆయిల్

రిజిస్టరు

[illegible]

పరిశీలించుట బకసానికి ఉపయోగపడకనంతయు త్రవలుబకబాడ్డి త్రేయ ఇ గాత గ పంపించును.

పల సీసా-1 కి రూ 1.0-0 చూసుకొనుట 2-10-0 ఏ. పి. భర్తన బీర (ప్రతి పిల్లకు గాను బలూ దొరకును.)

సోదా ఏజెంటు:- ఆర్. ఇంకి మకా డ్రాక్ అండ్ శెమికల్ కంపెనీ, నెం. 153 జూరూమనీరు, బొంబాయి

చూరూను ఏజెంటు:- గుం పురసా త్రవ మూల్కీ-నెం 23, చెంబూనానోడ్ గూలంగడివూపణ, ఉద్రాసి

కొండగొట్టెపని. — అలహాబాదు, ఈరాష్ట్రమున
జేయబడిన కొండగొట్టెను పయలన్నియు బ్రక్కంబున నిర్మయింప
బడెడిది. ఈప్రక్కయనుట డిశంబరు ౧౪ వేదనీ లేదేమిట్టా
గారు ప్రభువుయన ప్రదర్శించును. వివిధపాతశాలల వారును
కొండగొట్టెనుగూర్చి యుపన్యసింతురు. కొండగొట్టెను
బ్రక్కపాపపుకులనుగూర్చియు కొండగొట్టె ప్రయినింపకాలేటి
నొకదానిని స్థాపించువిషయమునును సభయొకటి జరుగును.
ఈవిషయమున ఛార్లెస్ డబ్ల్యూ. పుష్కుల యనుభవము నిలిసిన
బర్మిల్ హార్డు దొరసానిగారు వాదనలను యేర్పాటులన్ని
యుచేయుదురు.

వీర కూడ తీర్మానమున కనుమలముగనే ముట్లాడిరి.
సోదరులు అది కాగిన నుండుటనుబట్టి జిల్లాలో సంచారము
చేసి, సంగతి సందర్భములను కనుగొనునది, చెప్పుచున్నారు.

సకలముగ నేర్చుకొని, వీరు ఆయా ప్రాంతములకు వెళ్లి తాము
స్వయముగ చూచున దేవులునుండరు. తనాళియారు మున్న
గువారు చెప్పినదానిని బట్టి తెలిసికొందురు. అందుచే జిల్లా
బోర్డులలో నీయతిపాతములు సాచుచున్నదికాని ప్రజల
యతిపాతము కాదు. తరువాత వీరు జిల్లా బోర్డులకు వెళ్లి
చేయవలసిన పనులను చూచి చెప్పి, పిమ్మట మున్సిపల్ కమిషనరు
ను, సీడ్ కలను మున్నగువారుగాక, ఆయా ప్రాంతములలో స్థిర
ముగ కాపురమున్న కొందరు భూస్వాములును, పరిశ్రమ
వారికియుకాక జిల్లా బోర్డుల వారు తమ బాధ్యతను నెరవేర్చి
చున్నారని పాత్రులగుచున్నామని తెలిపింది.

కేశవశర్మ గారు.

వీరును తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి. సమ
ర్థము దొరక రహితముననే ఆధికారులు వెళ్లి సేదించు
నందుటకు వీలులేదని చెప్పుచున్నారు. కాని, పనిని చాలించు
కొని, ఇప్పుడు కానరావలయుగానున్న రామనాథాచార్యులు
వంటి సమర్థులు లేరా యని వీరు నడిపిరి.

బళ్లెగారు.

ఆధికారుల సాహాయ్యము లాభముగ నుండుననియు
కారణముగా, లక్షాగ్రామములకు వెళ్లి సేదించుట ఇష్టమును
రనియు వివరించెను.

ఆర్. వి. కృష్ణరావు గారు

తనవారిని అధ్యక్షులుగ వారలనుకూడ నిర్ణయించు
టకు ప్రయత్నింపవలెను. వాటికి జిల్లా బోర్డులలో ఆధికార
ప్రాబల్యము కృత్రిమముననున్నది. పాఠ్యము ప్రాసర్యాధికారి,
వీలునుబట్టి తీర్మానములూ కూర్చించిన పద్ధతులకు ప్రత్యేక పెట్టె
వలయునని వీరు కోరుచున్నారు.

దేవభాగ్యుడు

తాము తంజావూరు నేలములలో నుండగా సముక్తమి
ట్టిల సందర్భములలో నేమి, మామూలు వ్యవహారములలో నేమి
ఆధికార సభ్యులకు సుప్రసిద్ధియందెడి వార మనియు
ఇంతకంటే ప్రజలకు విప్లవక ఆధికారులు కలగజేసే
మార్గము తమకు కనబడుటలేదనియు వీరు నడిపిరి.

శ్యామల

ఇప్పుడో ముమ్మడిక ముమ్మడిక వీరు ప్రజల యతి
ప్రాముఖ్యమును వీరునుండిరి. కలెక్టరులకు ప్రజలతో నెమ్మదిగా
సంబంధమును కలగ జేయునగా వారికి జిల్లా బోర్డులకు వెళ్లి
సేదించు ఆధికారులకు లేవనెడి జేరుకూడదని వారలనుకూడ
యతిపాతము. స్థానిక పరిపాలనను నిర్వహించునగా జరుగవలసి
యున్నవో ప్రజలకు పాలననుండు దిక్కున ప్రజలకును
కలిగింపవలెను. వారు తమ వ్యవహారములను వారు దిక్కునను
నట్లు చేయవలయును. అధ్యక్షులు జిల్లా ఆధికారియైనప్పుడు
ప్రజలను నిర్వహించునగా వారి ముందర మాట్లాడుట కిష్టపడదు.

ఎ. ఎన్. కృష్ణరావు గారు.

వీరు తీర్మానమును బలపరచుచు, రామచంద్రరావు గారు
తీర్మానమును తెచ్చి ఇప్పటికి మూడు సంవత్సరములు వైగా
దాటింది. కాని అప్పటికిని, ఇప్పటికిని మార్పులేదు. బళ్లెగారి
లో నేర్చుకొన్నాము. గత 10 సంవత్సరములలోను కొంతయతి
వృద్ధి కలిగినది. ఆధికార సభ్యులు తగినంతమంది సభ్యులవారిని
శిక్షిస్తూ ఉన్నారనియు, జిల్లా బోర్డులకు వచ్చి మున్సిపల్ కమిషనరు
అనుభవమునుండి ఇప్పటికి 30 సంవత్సరములైనను
ఇంతవరకు ఆ ఆధికారులనుండి వెళ్లి సేదించున
ఎన్నుకొను మాట్లాడేరు. ఇందుకు ముందు పూర్తిగా సంగతి
సందర్భములను విచారణచేసి ఆధికారిని వెళ్లి సేదించున
వెట్టి మంచిచెట్ల నొకట మార్చవలెను? అన్ని జిల్లాలలో
లేకపోయిన కొన్ని జిల్లాలలోనైన తీర్మానములూ కూర్చించి
నట్లు చేయుటకు దొరకమునకు తిరిగి మోదించవలసినదని
కోరిరి.

చివరిసారిగా మొదలైనది.

ఈ తీర్మానమును మున్సిపల్ కమిషనరు వారు తిరిగి మో
దించవలసినదని, వీరు చాలమారులు చెప్పిరి. తమకు తంజా
వూరు జిల్లా బోర్డులలో శిక్షింపవలయునగునని వివరించిరి.
జిల్లా బోర్డు బడ్జెట్ కమిటీలను గురించి వీరు ఇంకొక విషయము
చెప్పవలసి వచ్చినదని, తంజావూరులో కమిటీ వాగానే యి
చేసినది. ఇది మరింత మునుకు పనిచేయుట ముందుగా
తీర్మానము ముక్క యుద్దేశము. స్థానిక పాలన ముగ యతి
వృద్ధి పొందుటయని చెప్పవచ్చును. బాధ్యత వృద్ధి పొందిగాని,
నిజముగా యతివృద్ధి రావాలదు. కమిటీలో సభ్యులగునందైన
ఆధికారి సభ్యులు వాగా పనిచేయగలిగినప్పుడు ప్రసిద్ధింబు
లుగ మాత్రమే ముందుకు తీర్చిదిద్దునగా పనిచేయవలెను?

నరసింహ అయ్యంగారు.

వీరు దొరకమునారికి సహాయము చేస్తున్న దొర
తనమునకు చెప్పిన యాజ్ఞలను సభ్యులు వాగా జవాబు
చెప్పిరి నడిపిరి. తీర్మానము సభ్యుల ఆమోదమునకు వచ్చి
నపుడు చాలమంది వ్యతిరేకముగా మాట్లాడుటచే ఒకటిపోయినది.

సానిటరీ బోర్డునుగురించిన తీర్మానము.

గవర్నరు గారి యధ్యక్షత క్రింద కానరావలసినవారలకు
సమావేశమైనది. ఆ సభకు ముఖ్య అధ్యక్షులగా వేళ తాము
ఉపసాదించవలసినట్లు తెలిసిన తీర్మానమును ప్రతిపాదించకనే
రద్దుచేసికోవలసి వచ్చినయెడల, ఆ తీర్మానములకు మరువటి
సభలో తిరిగి వారిని నుపసాదించవలసినది గవర్నరు గారు
తెలియజేప్పగా, గా. వి. ఎన్. శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు చెప్పి
పురి రాజమహార కళాశాలకునుండి యుద్దేశించిన తీర్మాన
మును, గా. వి. వి. నరసింహయ్యగారు సముమేజస్సేటుల
నియమకమును గురించియు, రివిన్యూలకు మేజస్సేటులను
గూడకలిపి వాచుకొనుచున్న మేజస్సేటులను సం
ఖ్యను క్లిగించు విషయమునకునుద్దేశించిన లేఖను తీర్మానము
లను నుపసాదించవలసినది.

పారిశుధ్యసంఘము.

గా. రామచంద్రరావు గారు.

పిమ్మట గా. మోచల్ల రామచంద్రరావు గారి క్రింది
తీర్మానమును నుపసాదించి.

“ఇతర రాష్ట్రములలోని సానిటరీ బోర్డు (పారిశుధ్య
సంఘము) లోని ప్రతి సానిటరీ బోర్డులకును సంస్కరించి,
దీని కార్యవర్గమును గూడ వలయునని విస్తరించి,
సరియైన జీతముచ్చి యాద్యములను బుచ్చేయగలిగిన కార్యవర్గము
ఈ బోర్డులకు నియోగింప కోసినవారు కోరుచున్నారు.”

తీర్మానమును నుపసాదించుచు గా. రామచంద్రరావు గారు
పారిశుధ్యకళాశాలను విషయమున ఇండియా గవర్నరు మెంటు
వారి సిఫారసులకు మరచిరి. పారిశుధ్యసంఘము లొక
వరకును సలహా సభ్యులుగా మాత్రమున్నది. కార్యవర్గము
ఇప్పుడు మాట్లాడేవి ను వారికి లేవు. ఈ మాట్లాడు వారి కీరు
నగునని ఇండియా గవర్నరు మెంటు తీర్మానించి యున్నారు.
మరియు ఈ పారిశుధ్యసంఘములతో ఆధికార సభ్యులను
పక్కమెంతమాత్రమును లేదు. ఈ విషయమునగూడ ఇండియా
గవర్నరు మెంటు వారు కలగజేసికొని, పారిశుధ్యమున ఆధిక
కార సభ్యులుకూడవలయునని యుద్దేశించిరి. సరియైన జీతముచ్చి
యాద్యములను పారిశుధ్యసంఘములకును చక్కబర
చుట కొక కార్యవర్గము నియోగింపవలయునని సలహాకూడ
ఇండియా దొరకమున వారే చేసియున్నారు. వారింతటితో వా
గక, ప్రస్తుతమున మనస్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఈ కళాశాలను
మన చాలాయెందు ఆధికారులను చాలవరకు పారిశుధ్యసంఘ
ము వారి పరమచేయనగుననికూడ వారు సలహా చేసియున్నారు.
కావున వైతీర్మానము అన్ని విషయములందును ఇండియా
దొరకమున వారి సిఫారసులకు ననుసరించుచున్నది. మన
రాజధానిలోని పారిశుధ్యసంఘమును ప్రస్తుతమున డి. పి.
డెల్ ల్యా. వెద్దె ఇజిరును, సర్దుచుజరణకు, మునిసిపల్ డిపా
ర్టుమెంటు సెక్రటరీయును సభ్యులుగానున్నారు. ఇతర రాష్ట్ర
ములలోని సంఘములకుంటే వీరే మాట్లాడు చాల తక్కువగా
నున్నది. ఇచ్చిసానిటరీ బోర్డులన్నిటిని సానిటరీ ఇంజనీరేతయు
రుచేయుచున్నాడు. వారిమంజూరుచేయు సభి కాలము చిట్టిది
గురవటి గవర్నరు మెంటు వారి చేతిలోనే యున్నది. “మైనరు
యక్ష్మ” (రోడ్డులయరుతు, దీపపు వసతి మొదలగు చిల్లరపనుల)
విషయములలో అంతకుంతకు ఆసన మెక్కుడవుచున్నది. ఈ విషయ
లన్నియు ఆధికారి కోసినట్లును సానిటరీ కమిషనరు మొక్క
యు సానిటరీ ఇంజనీరు మొక్కయు చేతిలోనున్నది. సజీ
వనతి, (డ్రైయింగ్ షిఫ్టులకి కావలయు) మున్నగు “మేజరు యక్ష్మ”
(వెద్దపనుల) విషయములను పరిశీలించుటకును వానిని గురించి
తమయతి ప్రాముఖ్యములను వ్యక్తపరచుటకును పారిశుధ్యసంఘము
వారు మాట్లాడవలసియున్నారు. కాని వీరు సలహాల్నియు
గవర్నరు మెంటు వారికి బాధ్యత కాలసియున్నది. కావున మేజరు
యక్ష్మ విషయములకు మన రాజధానిలోని పారిశుధ్యసంఘ
ము కేవల సలహా సంఘముగా నుండు యోగ పడు
చున్నది. ఇట్టి కల ప్రయత్నమునకు నుండునో యి
ఈ సంఘమువారు గేంతి ఆసనములను పరిశీలించి వాని
వ్యయమునకు తిలక్షణ రూపములు వెచ్చింపవలసియుండు
నని సలహా చేసియున్నది. ఈ మొత్తములూ రూ. 81,000
లను గాని: టు చేయుటకే సంఘము వారికి వలవలసినది. మిగిలిన
మొత్తపు గ్రాంటు అంతయు గవర్నరు మెంటు వారి పర్యాయ
చరమునకే పాత్రమునది. ఇతర రాష్ట్రములలో పారిశుధ్య
సంఘసాంబి గానును లిట్లులేవు. సంయుక్త రాష్ట్ర సంఘ
మిట్టి కల విస్తరింపబడినది. పంజాబు, బెంగాలు రాష్ట్రములలోని
సంఘములముక్క సాంప్రదాయములకు విప్రక్రమమును
కూడ చాలవరకు సంస్కరింపబడినది. సంయుక్త రాష్ట్రముల
లోని సంఘము కేవలసలహా సంఘ మగుటకాక కొంతకార్యాధి

కారమునుగూడ గలిపియున్నది. వ్యయవిషయములను చర్చించి
గాని: టు చేయుటకే సంఘము వారికి వలవలసినది. మిగిలిన
మొత్తపు గ్రాంటు అంతయు గవర్నరు మెంటు వారి పర్యాయ
చరమునకే పాత్రమునది. ఇతర రాష్ట్రములలో పారిశుధ్య
సంఘసాంబి గానును లిట్లులేవు. సంయుక్త రాష్ట్ర సంఘ
మిట్టి కల విస్తరింపబడినది. పంజాబు, బెంగాలు రాష్ట్రములలోని
సంఘములముక్క సాంప్రదాయములకు విప్రక్రమమును
కూడ చాలవరకు సంస్కరింపబడినది. సంయుక్త రాష్ట్రముల
లోని సంఘము కేవలసలహా సంఘ మగుటకాక కొంతకార్యాధి

గా. దాక్టరు నామము

సానిటరీ పనులు ఇట్టి కల విస్తరింపబడినది. పంజాబు, బెంగాలు రాష్ట్రములలోని
సంఘములముక్క సాంప్రదాయములకు విప్రక్రమమును
కూడ చాలవరకు సంస్కరింపబడినది. సంయుక్త రాష్ట్రముల
లోని సంఘము కేవలసలహా సంఘ మగుటకాక కొంతకార్యాధి

గా. శివస్వామి అయ్యంగారు.

గవర్నరు మెంటు తరపున జవాబు చెప్పుచు ఇతర రాష్ట్ర
ములలోని ఆధికారులకుంటే మనకు ఆధికార సభ్యులకు పక్క
వారకు అధికారి యు గవర్నరు మెంటు వారి కిటుమంతయును
లేదు గా. శివస్వామి అయ్యంగారు మాట్లాడిరి. పారిశుధ్య
సంఘములలో ఆధికార సభ్యులకు జేతమును వాచునది
ఇతర రాష్ట్రములలో చాలవరకు అయినా వెట్టి పరిశీలించిన
మాట వాస్తవము కాదునని, నిజము చేత అట్టి ఆచారము
లేదు (రాష్ట్రములలోని వాడను మున్నగునది
గా శివస్వామి అయ్యంగారు వివరించెను. బంగారముగా
సంయుక్త రాష్ట్రములలో ఆధికార సభ్యులు పారిశుధ్య
సంఘములలోకి దీని నుండు. బంగారపు పారిశుధ్యసంఘము
నకు ఇంకొక కార్యాధికారి లేనేలేదు. బొంబాయి, బర్మా,
తూర్పుబంగాళు, ఆస్సాము, పంజాబు మున్నగు, రాష్ట్రము
లలోని సంఘములన్నియు కేవల సలహా సంఘములయ్యును.
వారిలో నొకరినొకరు ఆధికారిని యున్నది లేదు. ఇతర రాష్ట్ర
ములలో నితరులకు బట్టి ప్రస్తుత తీర్మానము ఆంగీకరింపక
పోయినను, పారిశుధ్యసంఘములలో ఆధికార సభ్యులుండటం
వలగ గలగలన్న లాభమును ఈ కలపదని గా. అయ్యంగారు
తమయతి ప్రాముఖ్యమును వ్యక్తపరచి ఇతర రాష్ట్రములలో
ఆచరింపవలయునని ప్రాసర్యాములన్నిటిని మనకుచరింపక
పోయినంత మాత్రమున మనకు మొత్తమునకు వారి కంటే
వెనుకబడియున్నామని యుకోవలె తప్ప మంచి నీటి వసతు
లను, మురుగు కాలువల యోగములను కలిగి నీటి నుట పారి
శుధ్య సంఘముల ముఖ్య విధియై యున్నది. ఈ విషయము
లలో ఆధికార సభ్యులు చేయవలయునని మనకు కలదు?

(దీని తరువాత అనుబంధము చేసి చూచుము)

విషయానుక్రమణిక.

జాబులు	2
లావోయిజుల కేసు, సమాచారము	8
చెన్నై ప్రభుత్వ విద్యార్థుల కేసు	4-5
ప్రధాన వ్యాసము	
ఆంధ్రోద్యమము - దత్త మండలము	6
బిల్లు, స్థానిక వార్తలు	7
విరోధా మహాసంగ్రామము	
విదేశాంత్రాసము	8-9
ఇంగ్లీషు కంటివాదము	10-11-12-13
గామరసము	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ నవంబరు నెల 29 వ తేది

సోమవారము

ఆంధ్రోద్యమము

దత్త మండలములు.

దత్త మండలముల విద్యార్థి సంఘము వారు ఆమండలముల స్నాతకులకు స్వాగతమిచ్చు నిమిత్తము కడచిన శనివారము సాయంత్రము మొత్తము జరుగవలయుగా జరిపిరి. ఆతరుణమున గా. కేశవ పిళ్లెగా రిగ్రాహనాధిపత్యము వహించిరి. సామాన్యముగా స్నాతకులకు స్వాగతమిచ్చు సందర్భము విందులకు ఆటలకు పాటలకు తావలము కొంత పెద్దలగునారు స్నాతకులకు బోధనలు పుట్టయి స్నాతకులు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటయు మున్నగు తేలికవిషయములు ఉపన్యాసరూపమున జరిగి చుండును. కాని మొన్నటి దత్త మండల సమావేశమున నెవ్వరి యుపక్రమము మీదనో తెలియదు "ఆంధ్రోద్యమము - దత్త మండలములు" అను విషయమును గురించి అబ్దుల్ లతీఫు గారను చూపుట న్యామితివ్యాప్త నే సౌకర్యమునందు జరిగి విందిరి. ఆంధ్రోద్యమము నిచ్చుట వివరించుట యనవలయును. అందు ముఖ్యోద్దేశము ఉత్తర సర్కారులతో దత్త మండలముల సంయోగము నంది విచ్ఛేదమువలన ఫలముగలుగజాల దనుటయే. 'ఆంధ్ర' యని జాతీయ సూచకపదము వాడుటను గురించి చెప్పుట నిజముగా నాచరిక చేరినవా రెందరో యుండరని ఆవిద్యార్థి వాక్కు చెప్పును. ఆంధ్రమండలము సమకాలిని దత్త మండలములకు రాజకీయముగా గాని, ఆర్థికముగా గాని ఏమియు నుపయోగ ముండదని యభిప్రాయ పడెను. ఈ యుపన్యాసమునకు ప్రత్యుపన్యాస మువసరమని సంఘపు కార్యనిర్వాహకు లభిప్రాయ పడి గా. హరినర్సయ్య తమ రాష్ట్రగారిని ఆ పనికి నియోగించిరి. అధ్యక్షులు మరీయొక చోట పని పెట్టుకొని వెడలిపోవు సుదేశమున తమ్ముడు తొందరకరము చుండుటచే తాము మరీయొక సమయమున విపులముగా చెప్పవలసి యుండురని చెప్పి అబ్దుల్ లతీఫుగారి మూడు లోపములను చూప సమకట్టిరి. ఆంధ్రుడు అనుమాటకు సర్థము నుపన్యాసకులు సరిగా నిర్వచింప లేదనియు, జాతీయ దలండుట ఈసందర్భమున పొసగజే పొసగదనియు సర్వాంధ్రోద్యమమునకును మూలాధారములు దేశభాషయు ఆ దేశభాష వ్యవహరింప

బడు భూభాగము ననియు స్పష్టపరచిరి. అట్టి భాషాన్యసహాయము కల దేశభాగమున నెవ్వరు స్థిరపాస మేర్పరచుకొని తన సర్వస్వమును అచ్చటనే కల దని తలంచునో నా డాంధ్రుడని నొక్క చెప్పిరి. భాషాప్రాముఖ్యము విషయమున గా. సర్ హరినర్సయ్య అబ్దుల్ లతీఫుగారి దేశభాషా మూలక విద్యవిద్యాలయములు కారలము ననినప్పుడు ఉపన్యాసకులు అంగీకరింప కున్నను సప్తములే దనిరి. ఆర్థికలాభములను వ్యాపారసౌకర్యములను గురించి విమర్శించుచు నెరిగినవారు ప్రాంతవ జాతీయాభివృద్ధికి బాంబులు, కరాచీ, కల కత్తాయను నీమూడురేవులును సంతకాలకయుండుననియు విశాఖపట్న ముంధ్రదేశమున కెంతయుపయోగకరము కానుండననియు తెల్పుట రని తెలియ జేసిరి. భాషాధార ప్రవృద్ధి యంగీకరించునెడ రాష్ట్ర మను నాదర్శము తప్పదనియు చేతనగునని సంఘీభవించి ఆయాదర్శమును చేరుటకు ప్రయత్నింప వలసిన దనియు నుద్ఘోషించిరి. గా. కేశవపిళ్లెగారు అబ్దుల్ లతీఫుగారి యుపన్యాసమును ప్రశంసించి తాము ఆంధ్రోద్యమమునకు సానుభూతి కలవారే యనియు ఆంధ్రరాష్ట్రము ఆదర్శముగా ముచిదే యనియు హరినర్సయ్య తమ రాష్ట్రము 'ఆంధ్రుడను' శబ్దమునకు నిచ్చిన నిర్వచనము ఉచితమనియు దనియు నుడిచిరి. కాని ఆవలను ఈవలను సర్థముచేసి కొన జాలనివారు తప్పు ద్రోహులను బట్టిచు చూడుట చేత ప్రాంతవ జాతీయ సమస్యకు నైపుణ్యము లాటంకములు కలుగ నీచుకుండుటకయి ఆంధ్ర రాష్ట్రవర్తన తేకుండుట కార్యపరు లగు తమవంటి వారి యభిప్రాయ ము తెలియజేసిరి. గా. కేశవ పిళ్లె గారింతదూరము శ్రమచేసినందులకు ఆంధ్ర దేశము వారికి కృతజ్ఞత చూపవలసినదే అయినను నొక్క విషయమున మాత్రము ఆంధ్రదేశము కేశవపిళ్లెగారివిషయమున అశ్చర్య మగు నాశ్చర్యము నంకిత తప్పదు. వారు మన ప్రతిభలలోని స్వతంత్రతకులతో స్వతంత్రతను లనియు ధైర్య వంతులతో ధైర్యవంతు లనియు తాము ముచిది యని నమ్మిన యాదర్శమును ఫలవంత మొనర్చు దీక్షతో పట్టుత్వము కలవారనియు వాంధ్రలో కము వారిని గౌరవించు చూడుట వారికి తెలిసి యుండకపోదు. అట్టి సందర్భములలో ఆదర్శము సంగీకరించిన పిదప రెండువైపులను సర్థముచేసి కొనవివాద మున్నారని పిళ్లెగా రభిప్రాయపడువారగుచుండిరి అట్టి యర్థమును బోధించి అజ్ఞానులను విజ్ఞానమున బడవేయుచు రని బోధ మొనరుచూచుచు గాని, వాయువులు అందులో కేశవపిళ్లెగారి వంటి వాయువులు, ఆదర్శవిజ్ఞానమును వ్యాపింప జేయుక నిలువించు రని ఎదురుచూశడు. ఈ మాత్రము గా. కేశవపిళ్లెగారు గ్రహింపజాలరని మేముచూచువారము కాదు. ఇప్పటి కైనను వారు మరల నాలోచించి ఆంధ్రరాష్ట్రములో గూడిన యాంధ్రోద్యమమును సహృదయులనుండి సంగ్రహించి సరియైన మార్గమున నిడి ప్రాంతవజాతీయ తకు ముఖ్యాధారముగను స్థానస్థులకు వెంటనే తోడ్పడి అంగీకరించిన యాదర్శమును నితర విషయములందు జలెనే ఉండులోను గా. కేశవ పిళ్లెగారు ఫలోన్ముఖమునకు చెచ్చిన వారైరను కీర్తి గడింతురుగాక మని కోరుచున్నాము.

ఫ్రాంచివారి బలము.

ఫ్రాంసు అద్భుత దేశము. ఆ దేశపు చరిత్ర నెరిగినవారికి నితీవల నాదేశ మెంతవిచిత్రభంగి నాధికముగా బ పడి యుండినదియు తెలిసియే యుండగలక. 1870-వ సంవత్సర ఫ్రాంతమున ఫ్రాంసు అంతఃకలహములచే నేని ఇతరవిధములకేమి చికాకుపడియుండెను. దుర్బలత్వమునండియుండెను. అదే సమయ మనుకొని జర్మనీ ఆ దేశముమీదికి నెత్తి పోయి అచరకాలమున నోడించి ఆరునూగు కోట్ల ఫ్రాంకుల నపరాధముగా గోరెను. అప్పటి అధ్యక్షుడు ఎమోప్రయత్నించి ఆ యపరాధమును నైమనూరు కోట్లకు తగ్గించుకొన గల్గెను. అనగా మొత్తము మూడునూర్ల కోట్ల రూపాయలు ఈ రీతిగా జర్మనీయెత్తివచ్చి తమభూమిని దుమ్మున గలుపుటకు ప్రారంభించి యున్న ప్రయత్నించుటలో ఫ్రాంసుదేశపు ఆత్మశక్తి విజృంభించెను. 1870-వ సంవత్సరము జర్మనీ వైచిన యపరాధమునకు మెప్పుకొనిన ఫ్రాంసు క్రభుత్వమువారు 1871వ సంవత్సరము జూను మాసమున నూట ముప్పది యైదుకోట్ల రూపాయల యప్పుడు ప్రజల నుండి కొనిరి. అతకు రెట్టింపు నియమిత కాలమున ప్రభుత్వమువారి బాకీసము చేరెను. సంధి ప్రకారము జర్మనీ ఫ్రాంసున కొంతభాగమును నీ యపరాధము చెల్లుబడువరకు నుండకొనవలసిన స్టేట్స్ మెంట్ యుండెను. 1873-వ సంవత్సరము మార్చి మాసములోదల నే యపరాధ మంతయును చెల్లించబడియెను అప్పుడు నేటియుద్ధారంభమున మనకు వినవచ్చిన వర్తన జెప్పుటకుండి కడకటి జర్మను సైన్యములు వెకలిపోయెను. నాటినుండి యు ఫ్రాంసు అంతఃకలహములను మూచుకొని దుర్బలత్వమును సరింపజేసి కొనుచు దివంగున నభివృద్ధియగు నాధికపరిణామంపుదెరువునుబట్టి ప్రస్తుతయుద్ధము ప్రారంభ మగువప్పటికి ఆర్థికముగా నీలోకమున ఫ్రాంసుకంటెను బలవత్తరమగు రాష్ట్రముండినది కాదు. బంగారులున యనిన నచ్చటనే చూడవలసి యుండినది. యుద్ధము వదునైదుమాసములు నడచినపిదప ఫ్రాంసు ఆర్థికముగా నెప్పటి ప్రాముఖ్యమునే యంది యున్నదని సూచించుటకు మాత్రమేగాక పరాసు ప్రజయొక్క అద్భుత రణోత్సాహమును సహనసామాన్య విజయ విశ్వాసమును స్పష్టకరచి ప్రజాసత్తాకమున ప్రతిమాన పునున ప్రభుత్వము వారితో సంతృప్త్య మగు నైక్యము నొందగలడచు గూఢతంత్ర్యమును ప్రదర్శించుసంభవముకలదిజరిగినది. ప్రభుత్వమువారు యుద్ధనిర్వహణమునకుగాను అప్పుడవ్యమును ప్రజలనుండికొరగా మొకటివలము 1200 కోట్ల రూపాయలు క్రమబద్ధింప బడినవి. ఈ గొర్త వినినప్పుడు ఇదియు నొక్కనాటి చరిత్రయని జ్ఞానక ముంచి కొనిన యప్పుడు పేదరికమునకు పుట్టెల్లగు నీ దేశమున నెనసించు మనకు విజయు జరిగి యుండునా యను సంశయము ఈ యుద్ధయొక్క గుహత్వముచేత తట్టకపోదు. అయిన ఫ్రాంసులో ఇంత మొత్తమూ యని తంపెట్టువాలే లేరు అంతఃకలహముల వీడి నాడు పరాజయమున కపరాధముగా తమ సర్వస్వము నెదుర్కొనిన పరాసువారు నేడు విజయకాంక్షతో విజృంభించి యేకమనస్కులై ఇది విజయ ఋణము విజయ ఋణము రెండు రండని యొండొకటి కొనుచుకోట్లకు కుబేరులై ప్రవాహమువలె ద్రవ్యమును దొడ్లించుచున్నారు. ఈ ద్రవ్యప్రవాహమునను నీ రూపముం చచ్చిన పరాసువారి ఆశోక్తాహ ప్రవాహమునను మూర్ఖాభిషిక్త నిరంకుశ చక్రవర్తి పరిపాలింబగు నా జర్మనీ యింకను నెంతోకాలము కొట్టుకొని పోక నిలుచునా యని ప్రశ్నించుకొనక యెవ్వరును నుండజాల రని నమ్ముచున్నాము.

దేవీయ మహానభ - అనిబీసెంటుమగాను.

అనిబీసెంటుమగాను మరల నొకపర్యాయము జేయు మహానభా సుమస్యయెవల తమదృష్టిని మరలంబునకు మే మెంతయు సురిపించుచున్నాము. ఈ హోమయూరాలీల సందర్భమున పెద్దపదముచేయు డిద్దిన యభిప్రాయమును ననుసరించు నుద్దేశమున కొందరు అభిప్రాయభేదములను సహించజాలనివారై ప్రవర్తించుచుండుట సరికాదనియు భేదాభిప్రాయము ఇన్పుంతముత్రమున నెర్పరును జాతీయ కార్యావస్థలుగా గణించబడరాదనియు జేయుచునభిప్రాయమును గా తీర్మానించునీని మోదర పితామహులను ఆకస్మిక నేకరీతిని నమృతములు గలనారుట, అనగా హోమయూరాలీల పక్షమునారుట ఆ తీర్మానమున కిరసావహించు యానిర వ్రాయుటమూత్రమే కాక ప్రస్తుత దేశీయమహానభా తత్వమును కూడ కొంత వివరించినారు. ఇట్టి దేశీయమహానభ యాత్మహాభంజకముగా నున్నదట! ఉత్సాహభంజకమని నూరుట కలనలాభము లేదట! దేశీయమహానభా చేసినవారియొక్క బహు ఇసంఖ్యాకులు బలవిహీను లగుచేత నీగతి సుభవించినదట! ఈ సుమ్రెంగియగు ను మా దృఢాభిప్రాయము. అంతచేత నే ఇట్టి బలవిహీనులు జూబురై లేక క్రొత్తసంఘమున పరువులను చూచుకొనుట నుం బహోహో యువంతిమూత్రమున హోమయూరాలీల కార్యకర్తలను కాజాలదనియు మొదటనే వ్రాసెడిమి. ఇట్టి పరిస్థితులకు ప్రతికారము గావడ అనిబీసెంటుమగానే తెలియజేసినారు. బహుళ సౌఖ్యములతో జీవిత విజృంభించునట్లు చేయుటయు దేశీయమహానభను సంస్కరించి ప్రభావంజక మొనర్పటయు నవసరములట! ప్రజానురాగము గల నాయకు డెంతో కాలము బహుళసౌఖ్యములకు పోవవలసిన యవసరము లేదట! పరాజయములే విజయమునకు మార్గములు కాగలవట! ఈ నాకృత్యములలోని యర్థము మాకు చక్కగా బోధపడిన దనిగొనుమే. అనిబీసెంటుమగానొక్క తీర్మానము చేసినానని నెఱుఁగు నున్నాము. దేశీయమహానభ యాత్మహాభంజకమగు రీతిని వారు తప్పక ప్రశ్నను చేయు గలరు. ప్రజాకు రిజకముగా నాప్రతిష్ఠాపన పరిచేయుటకు తగిన సుస్కారముల విషయమున వారి నిరంతరము ఆందోళన జరుపగలరు ఇందులోనే దేశీయమహానభనుండి చిరీగొయ్యుకకలములను మరల జేర్చు ప్రయత్నము మిడిమిడియైనది యభిప్రాయ పడుచున్నాము హోమయూరాలీ గవినంతిమూత్రమును దంజవైచిన దేశీయమహానభాపక్షముగాను బీసెంటుమగాను తలపెట్టుచుండు కార్యములను జంపకళంకు లేక తోడ్పెట్టుచు లేని మన మహా ప్రతిష్ఠాపనకు పూజయు పోషనవారి కుట మా త్రిమే కాక హోమయూరాలీలపనిని గూడ దేశీయమహానభ వారిచే జేయించిపాగు కాగలరని నిస్సందేహముగా నమ్ముచున్నాము.

ఆంధ్ర పురోవృద్ధి సంఘము

ఉత్తరసర్కారుల పురోవృద్ధిసంఘము యొక్క వార్షిక సమావేశము నూతనముగ నామంబులు వచ్చిన "ఆంధ్ర పురోవృద్ధిసంఘము" పేరు గల కలివాసంబునందు చెప్పబడుచు దలి మూలమందిరమునందు జరుపుకొనబడినది. రావుబాద్లకు పి. త్యాగరాజుశ్రేణి గారధ్యక్షతవహించిరి. వారు చిర కాలమునుండియు చెప్ప పురోవృద్ధి సంగతిని తమిళపరిసంబలముచే నాపురులయ్యును- నాంధ్రాభిమానులు సంప్రదించుగ గలిగియున్నారని వాస్తవ్యములను విశదమొనరిచియు సినమావేశమును ముగించుచుండి యుత్సాహమును గోచరమొనరి- రుమామి ౧౦౦౦౦౦౦౦ విద్యార్థులు నుహాజనా సభించుచుండి- ఎప్పుడైతే పురోవృద్ధి లాసంగబడినది- గీతములు పాడినవి- నాటకము ప్రదర్శించి బడినది- స్వస్తి పాఠములు పాఠముల పాఠముల- మాస్థిభూమిక స్వస్తి పాఠముల పాఠముల పాఠముల గా. క. ప. కృష్ణారావు గారాధ్యక్షులుగా స్వరాజ్య స్థాపనము కలహలముగా ప్రతిష్ఠాపనముగా చెప్పి యుండిరి. ఆగ్రావాధిపతియును రామచంద్రారావు పంతులు గారును స్వాతంత్ర్య సేనాధిపతులను విశదించిరి. ఆంధ్ర స్వాతంత్ర్య సంఘము అగినంతి ప్రకృతి గావించుట గల కారణములు తెలిసినవచ్చి. ఆలోచనలు చేయుట కాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపితమగునంతవరకు వదిలొండక శ్రమపడిన గాన పురోవృద్ధి మేధవులు చెప్ప పురోవృద్ధి స్థాపనముల నేర్పరచుకొని యుండుట గలరు. ఉద్యోగ్యవ్యాపారాధి మైగవసించెడి ఆంధ్రీయహాజనులు గలరు. విద్యాభ్యాసమున కై వృద్ధి నిసించెడి విద్యార్థుల నేయులు గలరు. మీ పరస్పర సాహచర్య మాంధ్రోద్యమపూర్వక సాధనము గాగలదని

మొన్నటి సమావేశములకు వ్యక్తమైనది. సంకల్పమున కొకసారి యుద్ధమున నిట్టి సమావేశము గలుగుట శుభమునకు కను కారి ఇట్టిసమావేశమును సందర్శించునది తటకు ననేకపర్యాయములు జరిగినగాని భిన్నమండలములైన-యూంధ్రులయూ గల నుభిప్రాయము లంతరించి ఆంధ్ర పురోవృద్ధి సంఘము ప్రజావశకము గావాలను. ఆంధ్రీయహాజనులను విద్యాభ్యాసముచే జేయజూత మొనర్చుభియవలయును నుభిప్రాయములను వదలి ఆంధ్రీయపురోవృద్ధి సంఘాభ్యుదయమునకై వారి శక్తిసామర్థ్యములను వినియోగించుటకు వాగ్ధియును.

దత్తమండల కళాశాల.

యూను ఆగోచింపబడవచ్చుననుభవము ప్రభుత్వమువారిచేయించున నుక ప్రజాప్రతిభులు నిన్నటి కానవచ్చుననుభవము సమావేశ సమయము జన్మించవలసిన కొన్ని తీర్మానములను పరిపూరించుకొనిరి. అందులో దత్తమండల కళాశాలకు సుబాధించిన తీర్మాన మొక్కటి కలదు. గా. క. రామానుజాచార్యులవారు ఆకళాశాల ఆరంభపురము: క బల్లారోగి నుంచవలసినది ఉపపాదించుచుండి. బల్లారి యనంతపురము యకు విషయమున మేమినివారే యభిప్రాయములున్నాయి. గావున విషయా విమర్శనానికి దిగవలయునవలయు కానరావచ్చు. వెలకిందట ప్రభుత్వమువారు మనుకు తీర్మానించి ఆరంభపురములో కళాశాలను స్థాపించుట తగిన యుపక్రమ కార్యములకు విద్యాభ్యాసాధికారుల పూనుకొనవలసినదని యుత్తరప్రదేశ్. ఇట్టి ప్రయత్నము జరుగుచున్నదయే దత్తమండలములలో విద్యావ్యాపక కార్యముల గోపవారందరకు తలచుచున్నాను. నేను రామాచార్యులవారి తీర్మానము రాబోవు జనవరి ఫిబ్రవరి ములవరకు నామరచు చేయుటకు మాత్రము ఒకవేళ కళాశాలాపనకు ప్రయత్నములే యారంభము కాలేదాను ననుమానము జరించుచున్నది. ఈ యనుమానము బలపడుటకు కారణముకలదు. దేశీయతలకు విద్యావ్యయములు తాలా లికముగా తగ్గించుట ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము. తెలియవచ్చుచున్నది. మనవిద్యాభ్యాసాధికారుల ప్రభుత్వమువారి తత్వము తగినంతవరకు వ్యయముల తగ్గింపవలసినదని కోరుకొన్న ఇంకను ఎన్నియో దినములు గడువలేదు. బొంబయి రాజధానిలోని నిట్టి యుత్తర సందర్శనమునందరి నేటికెంత వాస్తవ్యము చేయుచున్నది. ఈ కారణముచే దత్తమండలములపేరు చెప్పకప్పటికి పురుషులు నోటికందకుండి గాన గూడ దుర్భిక్షములలో నధికమవలయు రీతిని నీ యుద్ధపుటా దివచ్చి కొంతకాలము వరకైతను సద్భక్తి మొర్పినదాను సంతాపము కలుగుచున్నది.

తూర్పు ఆఫ్రికా

కొంచెముచుమించు పూర్వముగా జన్మరీ యధినివేశకలన్నిటిని మిత్రతంబలివారు జయించినారనుటకు మామహా లెకరుదురు. అందులో నిర్వృతి ఆఫ్రికాను దక్షిణాఫ్రికా (దక్షిణాఫ్రికానివేశములు అనగా బ్రాసిల్ నాట నెటూరునాట బోధాగారి యాజమాన్యమున సంపాదించిరనుట తెలిసినంగతియే. ఒక్కతూర్పు ఆఫ్రికాలోయూరము లో: బహుకాలము జరుగుచుండుట ను నికను నెంతో సాధికను కాకయుండుటయు మాఖ్యముగా మనమోదరదైవ్యముల జన్మకు బలములకు నెరుకపడి విశిఖాములై ప్రవర్తించుచుండుటయు సుభవించుచున్నది. తగినవలయు మచ్చటికి పంపబడి యుండుకొని ఎన్నడో ఆగ్రాంతకున తీర్మానము సమకూరుచుండును. కాని యుద్ధరంగములలో నదియప్పు మొనరియు గాను. మాఖ్యరంగములలోని మారుక కేవిధముగా నైనను సామవలించును గాను. కావున నాయధినివేశము వై దృష్టి యెత్తుకొని నెట్టొకటి ప్రపంచము మొదలేక. ఆంగ్లవలెకలలో కొన్నిట మాఖ్యముగా ఎంతైకైవ్రావ లో తూర్పుజన్మకు ఆఫ్రికాను జయించి మోదరభూమికి నధినివేశమును ఇచ్చివేసి మోదరభూమియొక్క యధినివేశక క్యమును దీర్చవలసిందని ప్రాయమున్నును మోదరభూమిలను సామ్రాజ్య సంగతులనుమీరనే దృష్టి యించి మాఖ్యరంగములకు బోవుచున్నది. నేటివాస్తవము నొక్కదాని ననుసరించి తూర్పుజన్మకు ఆఫ్రికావైకై తలచుటకు నేటూరూరముల హాజులలో వైవిధ్యము జన్మించుచున్నది విచరున్నాము నిర్వృతి ఆఫ్రికాలో నొక్కదానిని నిర్వృతి జయించి దక్షిణాఫ్రికా అధినివేశమును మన మోదరదైవ్యములకు లోదకుచులేదు. నిన్నటినకును మోదరపులను నగవించిన మానోదరము మోదరపుల యధినివేశము కానుండు భాగమును మోదర మీరులోనే తగిన సంపాదించు సమకట్టుట మహాశుభమునకు

శ్రీజయపురము మహారాజా గారు:—ఈ 276

తేది మధ్యాహ్నము 11గంటలకు శ్రీరాజా గారు గవర్నరుగారిని జూచుటకు గవర్నరు మెంటు హాసునకు వెళ్లి. గవర్నరు గారి ఎయిడికొంపు రాజాగారికి స్వాగతమొసంగి వారిని లోపలి కిలియగొని వెళ్లి. శ్రీగవర్నరుగారు రాజాగారును 15 నిమిషములు మాచ్చటించి తరువాత గవర్నరుగారు మహారాజావారికి చందన తాబూలాదుల నొసగి నక్కరించిరి.

వాటిమధ్యాహ్నము 12 గం 30 నిమిషములకు శ్రీగవర్నరుగారు తమవారివారముతో రాజాగారి బసరుచేప్పిరి. శ్రీరాజాగారు వారి నుడికరించి బహుకరించి తమబంధువులను మేనేజరుగాని శ్రీగవర్నరుగాని కరిచయ మొర్పిరి పిమ్మట రాజాగారు శ్రీవారి కింతయున బంగారు జీవులహారమువేసిరి.

అందు, నెంబరు ఈ... ముంబయిలోను ములేపు గాని ఆకాశమార్గమున తీరమగు వియోయద్ధములు జరిగింది. ఒకజన్మకు వియోయ నొకసరాను వియోయము తెలువరిమెను వెన్చిందెను కొంతమారును జన్మని వారి వియోయను సుబద్రాకు నూలెను. వైమానికుని రక్షించు నిమిత్తము పడమర హోయించిగాని మానాకానిమానములు ఫరంగిశములు వాటి ఉద్ధరమును కొనసాగి నిర్వికవికావు ఒకపడవ ముంచివేయబడినది. ముకీహూనునకు తూర్పునను కాలవవై వెళ్ళుచుండును చేయబడింది. 3 వైమానికులు మాతులై వానివద్ద తీరమగు వియోయ పోరాటము సమకూరెను ఒకవైమానికుడు భూమునకు పడిపోయెను. రెండవవైమానికుడు పొంపోయెను టర్కిచారు బ్రిటిషువేలవై విషవాయువులకు వదలిరి. ఇదియే ప్రభుపర్యాయము. విషవాయువులు ఫలితము లొనగలేదు.

ఐరోపా మహా సంగ్రామము

ఇటలీవారు గొరిజియాను పూర్తిగ ధ్వంసముచేయుట

రిచినరు ప్రభువుగారు రోమునుండి ఇటలీ రంగమునకు వెళ్లుట.

జర్మనుల సంధిరాయబారములను సెర్వియావారు నిరాకరించుట.

రష్యావారు బల్గేరియా సామంతమున నైస్సానులకు చేర్చుట.

జర్మనులు సేలను రీగానుండి తరలించుట.

రష్యావారి వైవిక సంజేశము.

లండను నవంబరు 27:—రష్యావారి వైవికాంగీకరణము లండను నవంబరు 27:—రష్యావారి వైవికాంగీకరణము లండను నవంబరు 27:—రష్యావారి వైవికాంగీకరణము లండను నవంబరు 27:—రష్యావారి వైవికాంగీకరణము

ము

శాంతిముగింపుట.

లండను నవంబరు 25:—ఎల్లెవలకు శాంతిముగింపుట. లండను నవంబరు 25:—ఎల్లెవలకు శాంతిముగింపుట. లండను నవంబరు 25:—ఎల్లెవలకు శాంతిముగింపుట.

పరామివారి ప్రచురణము

లండను నవంబరు 20:—పేరిస్-ఆక్టోబరు 1915: జరిగినది- బాంబులతోను, విమాన బార్యులతోను పరామివారి ప్రచురణము లండను నవంబరు 20:—పేరిస్-ఆక్టోబరు 1915: జరిగినది- బాంబులతోను, విమాన బార్యులతోను

పరామివారి ప్రకటనము.

లండను నవంబరు 27:—పారిసు-యుద్ధరంగమునందుండి ఫిరంగులు కాల్చబడినది. ఆర్థోనలోతీరముగ ఫిరంగులు కాల్చబడినది. ఆచటనోక జర్మనీ ఆయుధాల విధ్వంసము ఫిల్లిపార్ట్ యొద్ద జేరినోళ్ళు పోరుజరిగింది. పరామివారి యభిప్రాయము ప్రకటించింది.

గతనాలుగునెలలనుండియు ఆంగ్ల ఫిరంగిదళము శత్రు కందకములపై విస్తారముగ ఫిరంగి కుండలు బరపెను. త్రిగవెలు విధ్వంసమైనవి. ఇరువీరులవారును మురుగునీరు పేర్చి ఆల్బర్ట్, లూసు, ప్లోమిరుల వత్తరమును ఈవెనాబు ర్మను శత్రువులు తీరముగ ఫిరంగులకు ప్రేర్చిరి. బెర్మా లా చే స్పీ రోడ్డు నకు దక్షిణమున సోమ వా శాడు సాయంకాలమున శత్రువులు విస్తారముగ బాంబులు వేసిరి. కాని మేము వారిని తరిమితిమి. ఈకోర్డునకు త్రవలకుగళవారమునాడు మే మొకమంతునిని ప్రేర్చి యాతడున పరిశీలించితిమి. శత్రువులు బుధవారమునాడు క్వింట్ జక్షిమున నొక మంతునిని ప్రేర్చి మాకందకములకు కొంత వ్యవస్థను కలిగించిరి. శత్రువుల వలకు తలపడి పారిపోయిరి. గురువారమునాడు శత్రువులు కాల్వలను గివెంచీయొద్ద నొక మంతునిని ప్రేర్చిరి. ఆల్బర్ట్ కు ఈశాస్యమున జర్మనులు కుటీరములలో విడిసిరి. ఆర్థోనముపై గురువారమునాడు విరి ఆంగ్ల విమానములను బాంబులు వేసెను. శత్రువుల విమాన మొకటి ప్రేయొద్ద రి బాంబులకు కదలెనుగాని వ్యవస్థమేమియును కలుగలేదు. అని ఫీల్డుమాన్లు ప్రకటించి గారు తెలిపిరి. శత్రువులు కుత్తివారమునాడు ముగ్గాజిల వచ్చి మున బెరిను కోర్టుయొద్ద వివచాయలను వదలిరిగాని వ్యవస్థమేమియును కలుగలేదు. బెర్మాను బెర్మాయొద్ద నొక శత్రువిమానము ఎటునుండిలో కూలినది. వైమానికుల దండెరిరి. పరామివారి ఫిరంగిలంద్రావిమానమును ధ్వంసముచేసినది.

లండను నవంబరు 28:—నెల్సన్ గారి వాగ్దానము ప్రకటించుట.

నెల్సన్ గారు వచ్చుట.

లాహోరు, నవంబరు:— నెల్సన్ గారి వచ్చుట. లండను నవంబరు 28:—నెల్సన్ గారి వచ్చుట. లండను నవంబరు 28:—నెల్సన్ గారి వచ్చుట. లండను నవంబరు 28:—నెల్సన్ గారి వచ్చుట.

ఫిరంగుల యుద్ధము.

లండను నవంబరు 28:—పారిసు - బెర్లినులలోను సోమకు దక్షిణమునకు ఫిరంగుల యుద్ధము తీరముగ జరిగినది. నెయింటు మిచెలు తుత్తరమున మా ఫిరంగిదళమున వాశనము చేసినది. బెరిను కోర్టు దగ్గర శత్రువులు వివచాయలను వదలబట్టు చేసిన ప్రయత్నము పూర్తిగా విఫలమైనది. మామూలు వివచాయల పట్టుములే లేవని, పిమ్మట వారు ఫిరంగులకు కాల్చిరి. కాని మా ఫిరంగిదళము వారు వారి నడుగు కదల నీయలేదని పరామి వారు ప్రకటించిరి.

రుష్యా

జర్మనులు రీగానుండి వెనుకకుపోవ

ప్రయత్నించుట

లండను నవంబరు 26:—రీగాను పట్టుకొనుట సాధ్యపడదనిగ్రహించి రీగాయొద్దకు ద్వైవాపం క్రియం దుండునుగల సేనలను వెనుకకువదలబట్టుట జర్మనులు ప్రయత్నించుచున్నార. విజయగలవి యే వెద్దని ముగిసిన సుకులన్నియు విడివరకే మిటోనుండి తీసికొనిపోవడము నెట్లాగ్రహించి తిరిగివార్తలు వచ్చినవి.

రష్యావారు

జర్మనుల సానముల నాక్రమించుట.

లండను నవంబరు 26:—ద్వైవాపం సమీపమునందు యికోపోలు జర్మనులకు ప్రధానస్థానముగా నున్నది. రష్యావారు దానిని మట్టవేంచి విజయములైరి. ఇటువంటి జర్మనులు కొద్దిసేనలతో వదిలి వాటుకు కనేకసారులు ప్రయత్నించిరి. ఇకముందటియట్లు సాగిరావు. అని ముగ్గాంకు ప్రోప్టువుల కకు నెట్లాగ్రహించి తిరిగి ప్రాసెను. ద్వైవాపం-యొద్ద రష్యావైమానికుల లొక శత్రువైమానికుని పోసినట్ల జేసిరి. అతడు బురదవేలలో తనవిమానమును దింపెను. మరియొకగంటకు కాసకులు నైకిబండ్లమీద నవటకు వెళ్లగా విమానమునకు టక్కా కులలేదుగాని వైమానికు లిద్దరును మిమ్మటముగ చలివలన చనిపోయిరి.

రీగాయుద్ధము ఫలితము తేలవనుట.

లండను నవంబరు 25:—రీగాకు కొన్ని మైళ్ల దూరమునన్న బెర్నిముండేరి పట్టుకొంటిమని జర్మనులు చేసిన ప్రకటనము ధ్వంసమైతి. నిన్నును పగలంతయు నడచి పోవు జరిగినది గాని ఫలిత మేమియును తేలలేదని రష్యావారు ప్రకటించిరి.

రావోనో లట్టవలకు నడుచుచున్న ఓలియాకా పట్టణమునకు పశ్చిమమున శత్రువులు రెండు చోట్లనుండి ముందునకు వెళ్లదలచిరి. కాని వాశనమై, రష్యావారు మట్టు మట్టులే వారములముగ వెనుకకు పోవలసి వచ్చినందున చాల నష్టము కలిగినది. తక్కిన చోట్ల పోరేమియును జరుగలేదు.

ఆర్క్-బులు గడ్డకట్టుకొనిపోలేదు.

లండను నవంబరు 25:—సుకులకు కుత్తివారిని త్వానావకుమటకు ఆక్రమించి గడ్డకట్టుకొని పోయినదని ఈవ్విధే జర్మనులు ప్రకటించిరి. దీక్షించున నెలాఖరువరకును ఆచేపు ఉపయోగించును.

శత్రువుల విఫలప్రయత్నములు.

లండను నవంబరు 28:—నెట్లాగ్రహ, తూర్పు రంగమున లొందరలలేవు రష్యావారు నాక్రమించిన కందకములకు వరకు వశపరుచుకొనుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించి విఫలమైరి.

రష్యా సేనలు గుమేనియా సరిహద్దునకువచ్చుట.

లండను నవంబరు 26:—ఎల్లెవ- 23 లక్షల మంది రష్యావైనికులు గుమేనియా సరిహద్దునందలి ఇస్కయలు ప్రాంతమున నున్నారు. నీరిస్ట్రీయలో గుమేనియావారి పక్షమున ప్రధానమంత్రిగారి సోదరుడును యుద్ధవ్యవసాయ ఇంజనీరింగు శాఖ మంత్రియును రష్యావారి కక్షమున ప్రియు ఉరుసువుగాను కలసి యుద్ధమును గురించి ఆలోచించినది బుకారెస్టు పత్రికలు వార్తించినవి.

హాలెండు

రబ్బరు దిగుమతి చేసినొక పోవుట.

లండను నవంబరు 28:—ఆమ్స్టర్ డాము- కొంతకాలము వరకు రబ్బరు తన దేశమున దిగుమతి చేసికొనబడ దని దెచ్చి వారి ఉద్యోగులు ప్రయత్నించిరి.

నీ వ పేజీ శ్రేయము.

ఏ జిల్లావారు ఆజిల్లా పరిషత్తులకు తెలిసికొనుటకే కష్టమగును. ఒకవేళ పారిశుధ్య సంఘములలోనికి అధికార నియంత్రణ లను దీసికొనినకు లెక్కలేనంత మందిని దీసికొనుటకు వలను పడదు కదా! ఏమిగిలినో దీసికొనుటకు వీలుండును. మైజిప్పి న రెండువిషయములలోను ఈ కష్టమును తమతమ జిల్లాలు కాని వానినిగుఱించి యేమిచేయుదురు? పోనియి, అసలు సంఘములలో అధికార సభ్యులన్నవో, అధికారసభ్యులను తెలియజెప్పి యేయివిషయమునైనా రెండుభిన్న అవసరమున్న దో నిర్ధారించ విచారణజేతు రనుకొనుటకై నను వీలలేదు మైజిల్లాకమిటీలో (అధిక సంఘములో) ఈవిషయమును నిర్ణయించుటకు ఆధికార అధికారమున్నవారు ప్రాంతము విషయములలో బుచ్చేయటకు వీలు కల్గితే మునుపకుదా? ఈ కారణముల వలన నీ తమ రీతిరీతములను బలపరచ జాలమనియు, అయినను తీర్మానములోని మాఖ్యాంశములను ఆచరణములో బ్రెట్టుటకు మనసార ప్రయత్నించెన మనియు చెప్పి గౌ. శివస్వామి అయ్యగారు విరమించిరి.

గౌ. శి. ఆర్. వి. కృష్ణారావు గారు

ప్రత్యేక కార్యదర్శి నియామక మాత్రాకమనియు, అధికార నియంత్రణ అంశములను లాభములేదని మాటతో తాము అంగీకరింప జాలమనియు, అధిక సంఘములోని అధికార నియంత్రణ గాంటులనును గురికే కలుండును గాని పారిశుధ్య కాఖ్యలో నేయేమిద్యమమును సాగుచున్నవో తెలిసికొనుటకు వీలుండదనియు, అందుచేత అధిక సంఘములో అధికార సభ్యులు పారిశుధ్య సంఘములో అధికార సభ్యులు లేని లోటును తీర్చజాలరనియు స్పష్టముగ జెప్పి గౌ. కృష్ణారావు గారు విరమించిరి.

గౌ. కేశవపిల్ల గారు

రాయచోటలోని మురికినీటి పారుదల విషయములో పారిశుధ్యకాఖ్య ప్రవీణులెంత పొరబడినారో, పిమ్మట ప్రజలందఱుకూడే గవర్నరుగారికి పంపబడిన మాజును మీద నియమింపబడిన వ్యవసాయాధికారి యాలోచన నంతయు నెట్లు ఖండించెనో, ఇట్టి యవసరమున పారిశుధ్య సంఘములో అధికార నియంత్రణ ఉన్నవో నెంత యుపయోగకరముగా నుండగలదో దానినిబట్టియే తెలియగలదని గౌ. కేశవపిల్ల గారు మాటాడుచుండగా

గౌ. అభ్యుదయము.

కలంగ జీసికొని మురికినీటి పారుదల విషయము అధికార సభ్యులలోకి సంబంధము యొక్క అవసరమును దెలియబరచుటకు దప్ప ప్రస్తుత తీర్మానముతో నేనందర్భుమంతకై యే తీసికొని రాయడినని చెప్పిరి. ప్రస్తుతమున వీలన్న పద్ధతులలోని కెల్ల ముత్తమ పద్ధతి ప్రకారము అధికారాధిపత్యమును దెలిసికొనుటకు గవర్నరు మెంటువారి కేయధ్యక్షతను నులేదనియు, ఈ విషయమునందెవరు అధికారుల కేవిధమైన దురభిప్రాయమైననున్నవో దానిని నింతటితో వదిలి వేయవచ్చుననియు, ఇట్టి సందర్భములలో ఈ చర్యనునింకను నిలబెట్టవలసినదనియు లేదనియు చర్చ సారితమైన కాక పోయినను కూడ గవర్నరు మెంటు వారు విషయము నంతయు సాకల్యముగా నాలోచింతురు ననుక ఈ విషయమును ఈ రోజుననే యుపక్రమించు ర్యాముపక్రమించ రాయుని నిర్బంధమైన యుపయోగము లేదనియు కింగవర్నరు గారు సలహా చేసిరి. అందు

గౌ. రామచంద్ర రావు గారు.

లేదీ యీ సందర్భములో కొంతస్పష్టికరణ నువసరమనియు, గవర్నరు మెంటు వారిని తొందర పెట్టి నిర్బంధముచేయునట్టి లేదనియు లేదనియు, ఇట్టి యుపపాదనమునే యుపపాదించునెంచి తదుద్దేశమున తామిదివరలో రెండుపర్యాయములు తెలియబరచియు, నూరికొనినయు గనుక ఈవిషయమును సావధానముగా నాలోచించుటకు గవర్నరు మెంటువారికి కావలయునంత వ్యవధానముండెననియు, చెప్పిరి. సర్ శివస్వామి అయ్యగారు జవాబెంతమాత్రమును సంతృప్తికరముగా లేదు. ఈ విషయమును తిరిగియాలోచింపగా తేలునట్టిపర్యసాని మిప్పటికంటె నేమియుండగలదో తెలియరాదు. ఇంతకంటె గవర్నరు మెంటు వారు ఎప్పుడు స్పష్టముగ జెప్పట కధ్యంతర మేమి కలుదు? విషయము నంతను పూర్తిగా నాలోచింపగా కింగవర్నరు మెంటు వారికిని అధికారులకును ఆదర్శ భేదమున్నట్లు కన్పట్టుచున్నది. ఇప్పుడేమి చేయుటకును వీలులేదనియు అధికార సభ్యులను తీసికొనుటకును పారిశుధ్య సంఘము వారి కేలాభమును లేదనియు కింగవర్నరు మెంటు గారు వాదయినవో అట్టి అభి

ప్రాయములతో తాను ఏకీభవించజాలమనియు అవసరమును చో ఈ యభిప్రాయ నిర్ణయ విషయమున వోట్లను దీసికొనుటకు కోరుచున్నామనియు గౌ. రామచంద్ర రావు గారు చెప్పిరి. ఇందునక జవాబుగా

గౌ. శివస్వామి అయ్యగారు

లేదీ అధికారుల సభ్యుల కక్షిసామర్థ్యము లేన్నదనుకోకంపట లేదనియు ప్రత్యేక కార్యదర్శిని నియమించుటకు ధనవ్యయ మిప్పటికంటె చాల నెక్కువడవననియు చెప్పిరి.

గౌ. కేశవ పిల్ల గారు

కామ్రాజ్యములకు అధికారసభ్యులు బక్సింగింగు యంద, అధికారులను సలహాను కామ్రాజ్యలే విశ్వసించరాని యడిగిరి.

అభ్యుదయము.

కుదకు గౌ. రామచంద్ర రావు గారు మానించిన ఆదర్శ భేదమును పట్టిది మాటాడుచు గౌ. అభ్యుదయము అధికారులకు అధికారులను ఆదర్శ భేదమేమియులేదనియు, అధికారుల యభిప్రాయములను నిరాకరించుభిప్రాయ మెచ్చటను లేదనియు, అన్ని రాష్ట్రములలోని సిద్ధిగ్రామము నొక్కరితే నేయుండవలయు, ఈవిషయములో అధికారాధిపత్యమును తెలిసికొనుటకు వేరుకాదు లేదని నెవరకయ్యుననియు చెప్పి మానించిరి.

తీర్మానము అధిక సంఖ్యగులకు సభ్యులచే నిరాకరింపబడుటవలన నోడిపోయెను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ వర్ధిల సంఘము.

కడచిన శనివారము సాయంత్రము మూడుమందికడ నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ వర్ధిల సంఘము నొసంగుటకు మాసపథ గూడినది. నియమితమైన మూడున్నరగంటకై విద్యార్థులును మాజులును సభాధనమున జేర జారంభించిరి. ఇందుగంటల వేళకు సభామండలము 1000 మంది సభ్యులతో నిండినది. సభకు దీనియనుబద్ధుల వారణాసి నుబ్రహ్మణ్యం పంతులు గారు, దివాన్ బహద్దరు పరమంజునాచారి గారు, ఎ. చిట్టి బాబు గారు గారు, గౌ. రామబహద్దరు వి. ఎల్. శర్మ గారు, గౌ. రామబహద్దరు మో. రామచంద్ర రావు గారు, గౌ. కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావు గారు, గౌ. ఎ. వి. కృష్ణారావు గారు, ఆర్. వెంకటసుబ్బారావు గారు, కె. రామదాసు గారు, వి. రామేశ్వర గారు, పి. సోమసుందరం గారు, రావు సాహెబు గంటి మొకటూరు ముగారు, మైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులు గారు, వారణాసి నూర్జారావు గారు, కాతా పూర్ణానందం గారు, నూర్జారావు గారు, వి. అరణిగిరి నాయకులు, డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతి గారు (ప్రతినిధి కృష్ణారావు, డాక్టరు రాజేశ్వర రావు, పి. నరసింహం గారు, కె. గోపాల కృష్ణ ముగారు, వె. భాద్రమూర్తి గారు, మునగాల జమిందారు గారు, జి. మొకటూరు గారు) డాక్టరు కృష్ణారావు గారు మొదలగు మాజుజనులు కొందరు వారీయలును కచ్చియుండిరి. ఆంధ్రము సంఘ సభాసభ్యుల స్వల్పసాహిత్యము లాసంగబడినవి. నాజుగన్నర గంటలకు సభాకార్యక్రమ ముపక్రమింపబడినది. రామబహద్దరు పి. త్యాగరాజు కెట్టి గారు రంగారాధిత్యమును వహించుటయు వారణాసి నుబ్రహ్మణ్యము పంతులు గారుచే నుపపాదించబడినది. రామేశ్వరపంతులు గారుచే నామోదింపబడి సభ్యులచే నంగీకృతమైనది. ఈపాదకామోదతులు త్యాగరాజు కెట్టి గారు నుజుగణంబులను గొనియాడుచు నారాధ్య శ్రేష్ఠు లనియు, వారి స్వతంత్రజీవనమును గమల్చుచు వారి కక్షి, సామర్థ్యములను జేకొనాత్మమై వినియోగించుచున్నారనియు ప్రశంసించిరి.

పి. త్యాగరాజు కెట్టి గారు ఆంధ్రదేశము సహజసంపదలతో నిండి యున్న దనియు, వ్యవసాయము, వాణిజ్యము, పర్యటనము దేశభక్తుడయినను సాధనములు గాని ఉపాధ్యాయులు గావనియు, ఆంధ్రులకు సహజములైన సద్గుణములు, గలవనియు, ఆంధ్రులను విశ్వవిద్య చేయుట యభ్యుదయమును, ఆంధ్రులందఱుకూడెందు గృతాంత్రనంతమంది న్నాతినులేదనియు, ఆలోచించుచు నొకటొక యవసర మనియు ఆంధ్రులు స్వల్ప సంతోషు లనియు నాలోచించుచు వారి తొలగిమిగిలినవి ననియు, వారిపరస్పరము లరదమున వైకల్య వారిసామర్థ్యాదు యాంధ్రులపట్ల గలదనియు చెప్పి యుండిరి. సభాధ్యక్షులు ఆంధ్రోపద్యాయము యుగిని పుట్టుటను పప్పు. నారాయణమూర్తియనుబాటు డాక్టరు భామయ్య దొక చతుర్మూర్తిమైన యుపద్యాయమునచేసెను. తదనంతరము

పాటిబండ్ల రామమూర్తి గారు కామ్రాజ్యము యొక్క విద్యరీతములను దెలిపుచు వారి హాస్యరసాస్వాదమును జరిగి. కృష్ణమూర్తి గారు పేక్సి యను నాటకమునుండి నాల్గవ హాస్య నైవికులను ప్రబోధించెడి ఆంధ్రగీతమును జరిగి. తదనంతరము కార్యదర్శికి పంతుల వేదిక చతురండిరి. తదనంతరము మారి కొండ సత్యనారాయణ మూర్తి గారు హాస్యసమ్రాజకమైన గీతమును బాడి సభ్యుల వాదనాగుర్ములను చేసి త్యాగరాజు కెట్టి గారికి వేరొకపని గుండి వెల్లించున వారణాసి నుబ్రహ్మణ్యం పంతులు గారు రంగారాధిత్యముతో వహించిరి.

తదనంతరము గంటి వెంకటాచార్యులు గారు బాజ్జి పార్వ భామయను స్వప్న వాచకములను గంటి ర సంభాషణతో ముగిపాడించిరి. స్నాతకులను స్వప్న వాచకములను మోచుచు రామచంద్ర రావు పంతులు గారు వారికి సహజమైన మృదుమధురభాసముతో నొసంగుచు గలవను వారి కక్ష్యమును గురించి మోచుచుండిరి. విద్యార్థులు సత్తునున ఎల్. ఎల్. పరీక్షను మత్తెల్లెల బలరామమూర్తి గారు సయోచితముగ బ్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. కె. వి. కృష్ణారావు గారు మాతృభూమికి స్వప్న వాచకముల నొసంగుచు తాను మొదట భాషియును మునున తదనంతర మామ్రుగ సుమును, హిందూదేశ స్వరాజప్రాప్తితోపాటు రాష్ట్రీయ స రాజ్యము సిద్ధమనియు గాష్ట్రీయ స్వరాజ్యముతో సంధ్య రాష్ట్రీయను సిద్ధ మనియును చెప్పియుండిరి.

తదనంతరము విద్యార్థులు తిరుపతి వేంకటేశ్వరకవులు రచించిన పాండవోపన్యాసమునుండి శ్రీకృష్ణ రాయభారతంగములను బాసబ్రదర్శించిరి. నాటకపుష్పమునకై భారరాజు సత్యనారాయణ గారు, కె. వి. చలసతీరావు గారు శ్రీరమదేవి రామలలను జేయుటయొక మొదటికాక ఆశ్వత్థాను భీముల పాత్రలను, రెండవకాక శ్రీకృష్ణపాత్రను ధరించి మృద్యముగ బ్రదర్శించిరి. కన్యకాశ్రమ ధరించిన మాచి రాజు రామచంద్రుడు గారును అర్జునుని పాత్రను ధరించిన కొండూరి నుబ్బారావు గారును వారివారి భావములను బాగుగ నిర్వహించిరి.

వారణాసి నుబ్రహ్మణ్యముగారు వారి యంత్యోపన్యాసమునందే తీరనరాని పురోవృద్ధి సంఘము ఆంధ్రప్రదేశ్ వర్ధిల సంఘమునకు మార్పుట యుత్తమమనియు ఈ శనివారము సమావేశమును జూచినవారలకు ఆంధ్రుల యుత్సాహము వృక్షమగుచున్నదనియు, ఆంధ్రోద్యమవర్ధము కాలక్రమమున సిద్ధించగలదనియు చెప్పిరి. రామదాసు పంతులు గారు ఆగ్రా సవాధిపతికి, నాటకప్రదర్శకులకు, ఉపన్యాసకులకు వందనముల నిర్వహించి సమావేశమును ముగిపునకు దెచ్చిరి.

రుమాన్వారి ప్రవీణము.

లండను నవంబరు 29-వ తేదీనాడు చిన్న చిన్న వర్ధములు మాత్రమే జరిగిరి. కాకస్థులలో పాడే చిల్లరయు ద్దనులే జరిగినవి. టార్చును పరమమత్తమున జరిగిన యుద్ధమున రమ్యవారు బిడ్డవరకపు కొండపాళెములలో త్యాగ్థు నుబ్రహ్మణ్యం కమ్యవారుదిగి ట్యూ-వాంతరము వారిభీరంకులను పట్టుకొనిరి రమ్యవారు ప్రకటించిరి.

జెయిలునుండి పారిపోవ యత్నించుట:— చివ్వికోడి జెయిలునుండి కొందఱు ఖయీదులు గోడకు పరులగొట్టి పారిపోవ యత్నించిరి. వీరియుద్ధరము వెల్లడికాగానే వీరిపై తుపాకులు కాలబడినవి. ఆ కారణమువలన వీరిలో కొంతమంది చనిరి.

మధ్య రాష్ట్రముల వారతము:— కార్యనిర్వహకవర్గమున ప్లోలకుగారు ప్రధాన కార్యదర్శియు మార్తె గారు రెండవ కార్యదర్శియు నయ్యెదరు లెనుగాను విలాసపురమునకు దిప్ర్యాటికయినను గా వెల్లెదరు ఎఫ్. సి. నైగాను నాగపురమునకు కమిషనుగా నుండురు. మేయను గారు రాయపురము నకు వెల్లెదరు.

కాశీప్రకటన:— ఈ నెల 27 వ తేదీని కంకరలో పరీక్ష జరిగినది. విప్లము జరిగి పును కలకును పునున్న భారతీయులను కాపాడుటకు నేనుస్వచ్ఛంద నైపునిగనుండ నియమింపబడితిని నైస్యములలో పునుబడి సంపాదించుచు నాతో పింగళే చెప్పెను. నేను పింగళేతో మీరటువారికిను లకు పోతిని అచట నొక మహమ్మదీయస్త్రాను కనబడినది. పింగళేను బోలెను నారు పట్టుకొనిన పిమ్మట నేను మేష్టర్ల ప్రతాపుని కచ్చింజని కలిసికొంటిని అని ఈతడు చెప్పెను. 29 వ తేదీని మంల విచారణ జరుగును.

THE GREAT WAR.

Corizia Battered to Pieces by Italians.

LORD KITCHENER IN ROME: GOES TO ITALIAN FRONT.

German Peace Proposals to Serbia: Proudly Refused.

RUSSIAN CONCENTRATION AGAINST BULGARIA.

GERMAN PREPARATIONS TO WITHDRAW FROM RIGA AREA.

[Reuter's Agency.]

ITALY.

LORD KITCHENER AT ROME.

Enthusiastic Reception.

Conferences with Ministers.

LONDON, November 28.
ROME.—Lord Kitchener has arrived here. He was welcomed enthusiastically with manifestations of the profoundest esteem by all classes, including Cabinet Ministers, Senators, Deputies, and Officers of the Army and Navy. Lord Kitchener and Sir Rennell Rodd, British Ambassador, conferred separately with Signor Salandra and Baron Sonnino. A luncheon was given at the Embassy in Lord Kitchener's honour, and was attended by the Ministers for War and the Colonies. Afterwards Lord Kitchener conferred with General Porro, Deputy Chief of Staff, and called at the French Embassy. The newspapers publish eulogistic articles on Lord Kitchener, warmly welcoming him and emphasising his great power as an organiser and leader of men.

Lord Kitchener left in the afternoon to visit the Italian front and confer with General Cadorna and King Victor Emmanuel.

Commenting on the visit of Lord Kitchener, the Italian newspapers express the hope that he will be able to co-ordinate the forces of the allies leading them to ultimate victory.

Corizia Shot to Pieces.

LONDON, November 28.
A telegram from Amsterdam says:—Corizia has been systematically shot to pieces. An Austrian communique, which continues to complain of the awful effectiveness of the Italian bombardment, gives further estimates of enormous damage caused to the buildings etc.

Fall of Corizia Unconfirmed.

Italian Guns near Corizia and on the Carso.

LONDON, November 28.
The rumour that Corizia had fallen is not confirmed in the Rome communique which says fighting continued yesterday on the heights to the west of the town. Repeated and stubborn enemy counter-attacks did not prevent the Italians consolidating and extending the conquered positions.

There was severe fighting on the Carso Plateau along the ridge descending from Mount San Michele to the Isonzo. The enemy made a sudden assault and captured the ridge, but the Italians re-took it and firmly hold it.

LONDON, November 28.
ROME.—It is officially announced that in the Montenero district the Italians captured 210 prisoners. incessant fighting is taking place on the heights northwest of Corizia.

GREECE.

M. D. Cochin Sails for France.

LONDON, November 28.
ATHENS.—Amid enthusiastic cheers of the populace M. Derys Cochin has sailed on board the Greek Cruiser "Helle."

Masses of Military at Salonika. Ubiquitous Enemy Spies.

LONDON, November 27.
Reuter's special correspondent at Salonika Headquarters says the town has acquired unforeseen importance and is overflowing with heterogeneous masses of the military of most races and all colours. Nevertheless the most striking feature is the ubiquity of spies, who are unhindered and unharmed. They practise their unholy work with astounding openness, and German, Austrian, Bulgarian and Turkish spies watch every private and military movement. The British and French authorities are at present powerless, but the question needs prompt solution, and the Greeks see the reasonableness of the requirements of the Allies. The latter must control arrivals and departures and also all telegrams and be able to expel all undesirable from the military zone. It is generally believed that the Greek reply provides for the necessary reforms.

A Mysterious Telegram.

"Somebody" Threatening Bulgarian Communications.

ALLAHABAD, November 28.
The "Times" publish a mysterious telegram, dated Monastir, the 28th November, deducing from the firing heard in the south-east of Friep that "somebody" got behind the Bulgarians on the Friep front threatening their communications:—"Pioneer's" cable.

SERBIA.

Krushevo Village Attacked by Bulgars. Unusual Snowfalls will Prevent Operations.

LONDON, November 28.
SALONIKA.—The most important incident on the Eastern front is the attack by the Bulgarians on the village of Krushevo some twenty miles northward of Monastir where the inhabitants are again liable to panic. But heavy and unusually early snowfalls throughout Serbia may bring all operations almost to a standstill.

Germany's Offer to Serbia. A Treacherous Peace.

LONDON, November 27.
PARIS.—A Salonika telegram states that the Germans offered the Serbians to cease hostilities if the Germans were given free passage and allowed provisionally to retain the conquered territory. Prince Alexander proudly refused.

ALLAHABAD, November 28.
The "Pioneer's" special cable states:—According to the version of the "Daily Telegraph's" correspondent at Salonika, the German offer to Serbia was a permanent separate peace on the basis of the cession to Bulgaria of the north-eastern corner of Serbia, all Serbian Macedonia (including the Uskub viayet). The battlefield between the Serbo-German lines was proposed as a meeting place of the plenipotentiaries. The Crown Prince's reply was a categorical refusal. The Serbs express their determination not to treat with the Bulgars. The correspondent adds that the position before Monastir is unchanged. When the enemy moves on to the town he will find to his cost that the time conceded to the brave defenders has not been wasted.

Russian Troops for Serbia Tsar's Reported Promise.

LONDON, November 27.
The "Daily Telegraph's" correspondent wires from Salonika that the Tsar has personally telegraphed to M. Pasich promising a week hence the appearance of Russian troops in Bulgaria. Italy has also promised an expedition of 40,000.

Russian and Serbian Activity. German Admissions.

LONDON, November 27.
AMSTERDAM.—The continued Russian offensive in the Baltic Provinces is admitted in a Berlin communique, also that the Serbian rearguards are still resisting and even attacking in the Mitrovitz region.

Bulgarian Encampments Bombarded. By French Aeroplanes.

LONDON, November 28.
A Paris communique says: Our aeroplanes with the eastern army dropped fifty bombs on Bulgarian encampments near Strumnitza and bombarded Istip. Owing to the present position of the Serbian armies our troops occupying the left bank of the Cerna have withdrawn to the right bank. The movement was effected with difficulty.

Strumnitza Successfully Bombarded.

LONDON, November 28.
A telegram from Salonika says that a squadron of French aeroplanes successfully bombarded Strumnitza.

Entente Ministers in Montenegro

LONDON, November 28.
A telegram from Rome says that the Entente Ministers in Serbia have arrived at Andrievitza in Montenegro.

British Reinforcements.

LONDON, November 27.
SALONIKA.—Strong British reinforcements arrived here on 25th.

Winter Will Impede Operations.

LONDON, November 21.
Winter in the Balkans has begun earlier than usual. Consequently it may be anticipated that military operations will be impeded.

Bulgarians Evicted from Katchanik Pass.

ALLAHABAD, November 28.
LONDON, November 26th.—The correspondent of the "Times" at Athens says that after a severe engagement the Serbians evicted the Bulgarians from the Katchanik Pass. There is reason to fear that this telegram is belated.—"Pioneer's" cable.

TELEGRAMS.

BULGARIA.

The Bulgar Force.

ALLAHABAD, November 28.
The "Pioneer's" London correspondent telegraphs:—The "Central News" correspondent at Rome says that, according to information coming from Athens, the Italians are displacing the Bulgars on other parts of the front in view of the latter's concentrating against the Anglo-French. The Bulgar force is estimated at 250,000. The mobilisation has yielded 350,000, whereof 100,000 are already casualties. It is possible to raise more, but they would be untrained and not available this year.

Bulgarian Press Bluster.

LONDON, November 28.
Bulgarian newspapers declare that after the occupation of Serbian Macedonia Bulgaria will not consent to make fresh sacrifices.

Albanians are showing friendliness towards Serbians.

TURKEY.

Dardanelles Operations.

LONDON, November 28.
PARIS.—The Communique relating to the Dardanelles says our artillery was very active on Wednesday and Thursday and succeeded in shelling several Turkish heavy guns causing the enemy's fire markedly to weaken. Numerous Turkish wounded have arrived in Constantinople recently. There were hand grenade actions on Wednesday and a mine explosion on Thursday destroyed saps placed by the enemy towards our centre.

FIGHTING IN THE DARDANELLES. Turkish Attacking Forces Decimated.

Turks Harassed by Aircraft.

LONDON, November 28.
PARIS.—A communique says:—The Turks in the Dardanelles delivered three attacks against the British front on the 21st in the attempt to retake lost trenches, but failed everywhere and were decimated by the Anglo-French fire. Underground warfare continues. French sappers blew up a Turkish tunnel. The Turks maintained an intense rifle, gun and grenade fire on the 23rd. They are, however, nervous and harassed by aircraft, which have damaged the Constantinople Dedeagatch Railway. monitors are bombarding the coast, compelling the Turks to maintain important forces.

Turkish Government Alarmed.

LONDON, November 28.
According to Constantinople reports, the Turkish Government is alarmed at the presence of Germans in Turkey, and is determined not to permit further arrivals.

GREAT BRITAIN.

Money and Men.

British and German Strength Compared.

LONDON, November 28.
In an interview published in the "New York Tribune" Mr. McKenna said that long before Great Britain's money runs short German men will be exhausted. The permanent wastage of German soldiers is not fewer than two hundred thousand a month. Therefore it becomes a mathematical calculation as to how long Germany can continue the fight. Mr. McKenna contrasted the financial position of Great Britain where gold was still free with that of Germany, the payment of whose large liabilities was dependent upon an indemnity from her enemies, who would never be defeated. He emphasised that while the ability of Britain to pay her debts was practically inexhaustible, the ordinary machinery of payment was inadequate to meet the demands of the situation. Time was required to realise securities, but the securities were there. It was merely a question of time.

Recruiting Still Brisk.

Mr. Asquith on His Pledge.

LAHORE, November 28.
"Civil and Military Gazette's" cable:—
LONDON, November 27th.—Lord Derby, speaking at the Stock Exchange, said men were enrolling in very large numbers, but that very much larger numbers were necessary to make voluntarism unobtainable.
Mr. Asquith was asked in the House of Commons whether his pledge applied throughout the country. He said he did not discriminate. There was every reason to hope it would be unnecessary to propose legislation for any part of the Kingdom.

Welsh Miners and the War.

Significant Result of Merthyr-Tydvil Election.

LONDON, November 27.
The result of the Merthyr-Tydvil election is Mr. Stanton, unofficial Labour 10,286; Mr. Winston, official Labourite, 6,080. The result is noteworthy, as Mr. Stanton fought on patriotic lines and declared that if the Government said that conscription was necessary, then he would vote for double conscription, if necessary. The result is also the first big indication of the determination of the Welsh workers to carry on the war to victory, especially as this was Mr. Keir Hardie's seat.

BRITISH TRADE IN CHINA.

Need for Greater Study of Language and Conditions.

Misgivings Regarding Constitution Depreciated.

LONDON, November 28.
In an address to-day before the Far Eastern section of the London Chamber of Commerce and the China Association Mr. Ainscough, who recently concluded a mission of investigation in the interior of China on behalf of the Board of Trade, said

TELEGRAMS.

that closer co-operation between British officers, manufacturers, merchants, and financial interests would be necessary if we were to compete successfully with German methods. Our manufacturers should work more for the future and not always expect immediate returns. Greater facilities were required from banks and financial institutions for financing deferred payments on large Chinese Government and private contracts. As China opened up, our mercantile representatives would require more knowledge of the language and business methods of the country. The present scarcity of young Englishmen possessing such knowledge would become more acute. He hoped that Eastern houses would encourage their assistants to take University courses in Chinese and to study the language in China.

Mr. Ainscough appealed to British merchants in China to take advantage of the lull in German competition to revise their methods and seize opportunities. He deprecated misgivings regarding the proposed change in the Chinese constitution. The President proved himself the only man able to govern the country and if the change would maintain stability and increase the efficiency of Government, and settle the question of succession, we might congratulate the new Empire of China upon a wise and far-sighted decision.

Rapid Rise in Silver Values. Its Cause Explained.

LONDON, November 27. Messrs. Montague's weekly report on the silver market attributes the rapid rise in price to the announcement of unexpectedly small size of London stock which, invigorated by Indian bazaar demand, caught Chinese speculators napping, and made America reluctant to sell. Continued activity of continental enquiry was also a factor in the rise, while purchases for home coinage maintain each advance despite the abnormal figure reached. Only small supplies are available. The outlook is good.

The New Chancellor.

LAHORE, November 27. LONDON, November 26th.—Mr. Herbert Samuel, the new Chancellor of the Duchy of Lancaster, is not being paid any additional salary:—"Civil and Military Gazette's" cables.

Honour for the Nizam.

LONDON, November 27. The Nizam of Hyderabad has been gazetted Honorary Aide-de-Camp to the King.

FRANCE.

A Paris Bulletin.

LONDON, November 28. Paris:—A disturbed night in Artois is the feature of the communique. Fierce engagements with grenades and aerial torpedoes occurred but most violent combat was in the region of the Labyrinth after the Germans had exploded a mine. The struggle resulted in favour of the French. Our aeroplanes attacked the station of Royon with huge bombs and also forced two captive balloons to descend. A French scout aeroplane shot down a German machine on the heights of the Meuse.

Lively Artillery Actions.

An Enemy Battery Destroyed.

LONDON, November 28. PARIS.—A communique says there were lively artillery actions in Belgium and south of the Somme. Our artillery north of St. Mihiel destroyed an enemy battery. It has been ascertained that the enemy's gas attack near Bethincourt ended in complete defeat. Three successive clouds of gas were followed by a violent bombardment, but our artillery prevented the German attack debouching.

All is Quiet.

LONDON, November 27. PARIS.—A communique says all is quiet. There has been a heavy fall of snow in the Vosges.

Cannonade Along Entire Front.

German Ammunition Depot Destroyed.

LONDON, November 27. PARIS.—A communique says there has been a cannonade along the entire front. It was very lively in Argonne, where a German ammunition depot was blown up. There has been brisk grenade fighting in the region of Fille Mort, where the French occupied a mine crater.

A Four Day's Bombardment.

Enemy's Wire Defences Destroyed.

LONDON, November 27. Field-Marshal Sir John French, in a despatch says our artillery successfully bombarded the enemy trenches during the past four days, destroying wire and reaching parapets. The enemy made little reply. Mining has been constant on both sides during the last few days.

Hostile Artillery Active.

Heavy Mine Fighting on British Front.

LONDON, November 27. Field-Marshal Sir John French in his Bulletin further says that hostile artillery has been active north of Albert, north of Loos, north of Ploeg Street and east of Ypres. A heavy enemy bombing on Monday evening on a mine crater south of the Bethune-La Bassée Road was repulsed. We exploded a mine on Tuesday north of the Bethune-La Bassée Road and occupied the crater. The enemy on Wednesday exploded a mine south of Quinchy, somewhat damaging our trenches. A hostile bombing attack against the crater was repulsed. The enemy yesterday exploded a mine near Carnoy-Givency.

TELEGRAMS.

Twenty-three of our aeroplanes yesterday successfully bombed a German hut encampment north-east of Albert. The enemy replied with a single aeroplane, which dropped six bombs near Bray, doing no damage.

COMMERCIAL WAR AGAINST GERMANS.

Leaders of Allied Countries Explain Need for Agreement.

CALCUTTA, November 27. A "Statesman's" cable states:—The agitation for a commercial union among the Allies to meet the conditions likely to arise after the war is rapidly gaining strength both at home and abroad. The Paris correspondent of the "Morning Post" has elicited views of thirteen leading Deputies of the French chamber, all of whom insist on the urgency of the question and strongly urge immediate preparation of detailed plan of action. One argues that as Germany has not been invaded her means of production are unimpaired, and she will be in a position to begin the economic campaign the moment peace is declared. It is imperative, therefore, the Allies should agree beforehand to raise a barrier against German manufactures. Other Deputies advise the imposition of differential tariff on imports of the Allies, neutrals and enemies respectively. A similar movement is in progress in Russia, where the establishment of customs Unions among the Allies on the basis of firm political alliance is advocated by leading publicists who like French Deputies insist upon the importance of early agreement upon the subject both in its political and economic aspects. English commercial opinion generally speaking follows the same lines. The Associated Chamber of Commerce has passed a resolution urging the Government to decide upon its fiscal policy in view of the danger of Germany dumping her wares upon the world during the economically critical period which will follow the cessation of war.

Resultless Poison Gas.

German Aeroplane Destroyed.

LONDON, November 27. PARIS.—A communique says:—The enemy yesterday loosed a cloud of poison gas near Bethincourt, west of the Meuse, but without result. A German aeroplane fell into the Aisne near Berry-au-Bac and the aviators swam ashore. The French artillery destroyed the aeroplane.

RUSSIA.

Russian Troops on Rumanian Frontier.

Quarter Million Concentrated.

LONDON, November 27. ATHENS.—It is stated in reliable sources that a quarter of a million Russian troops are concentrated in the Ismail region near the Rumanian Frontier.

Important Russo-Rumanian Conference.

Bukharest journals state that a conference is being held in Silistria, attended by the Rumanian Ministers of War, Public Works, and Agriculture, and the brother of the Premier. Russia is represented by Prince Urusoff, the well-known authority on the east. According to the "Matin" the conference is discussing all the contingencies to which war may give rise on the lower course of the Danube.

Germany's Hopeless Task.

Preparation for Withdrawal from Riga Area.

LONDON, November 27. Telegrams from Petrograd indicate that the Germans have begun preparing for the difficult operation of withdrawing from the hopeless task of capturing Riga and generally the line on the Dvina. Everything bulky and valuable has already been removed from Mitau.

RUSSIANS CAPTURE GERMAN POSITION.

German Aviators Frozen to Death.

ALLAHABAD, November 28. LONDON, November 27th.—The "Morning Post's" Petrograd correspondent says that the Russians successfully stormed the German stronghold at Yanopole on the Dvina, whence various attempts to cross with small forces were made. The capture means stoppage of such enterprises.

Reuter's Petrograd correspondent says that Russian aeroplanes near Dvinsk cut off an albatross which, failing to escape descended on frozen marsh land. When Cossack cyclists came up an hour later they found the machine undamaged, but the pilot and observer frozen to death. ("Pioneer's" special cable.)

GERMAN CLAIM UNCONFIRMED.

Fighting Near Riga Ends Indecisively.

LONDON, November 27. The German claim to the capture of Bersenauende a few miles south of Riga is not confirmed by the Russian communique, which says fighting took place there all day yesterday, but ended indecisively.

A communique says everything is quiet elsewhere on the whole front except west of the town of Olyka between Revno and Lutsk, where attempts of the enemy to advance at two points nearly ended in disaster to him, the Russian enveloping movements forcing him to retire precipitately to his starting point.

Russian Military Mission To England.

Movement Towards Closer Co-operation.

LONDON, November 28. Reuter learns that an important Russian Military Mission has arrived in London under Admiral Roussine, Chief of the Naval Staff, accompanied by officers of the Imperial Staff. The mission is the outcome of the desire of Lord Kitchener for closer touch with Russia. The mission will confer with the Government regarding

TELEGRAMS.

the conduct of the war. There was never closer co-operation among the allies. Russian supplies of arm and munitions have vastly improved and are daily becoming more satisfactory.

Enemy's Fruitless Attempts to Recapture Trenches.

LONDON, November 28. PETROGRAD.—It is officially stated that all is quiet on the Eastern front save for fruitless attempts by the enemy to recapture the lost trenches.

Archangel Still Free.

Malicious German Reports.

LAHORE, November 28. LONDON, November 27th.—It is stated that the reports that Archangel is frozen have been circulated by the Germans who are desirous of discouraging shipments. It is expected that the port will remain open until the end of December.—("Civil and Military Gazette's" cable.)

GERMANY.

THE GERMAN LOSSES.

Three Millions Permanently Incapacitated. Probable Raising of the Age Limit.

LONDON, November 28. The official representative of the British press with the French armies estimates the German losses in the first fifteen months of the war at four and a half millions, of whom three millions will not return. He confirms Mr. McKenna's statement that the German net wastage is two hundred thousand monthly. To meet further losses Germany will be compelled to raise the age limit for military service above 45. Already a secret circular has been issued instructing the authorities to proceed with the registration of men of from forty-six to fifty.

Warships on the Danube.

An Austro-German Request Refused.

LONDON, November 28. Reuter learns that some days ago Germany and Austria jointly requested Rumania to give permission for their warships to proceed along the Danube beyond the Bulgarian waters and Rumania declined. It is fairly certain that the enemy's object was to menace the Russian concentration at Reni and other points in southern Bessarabia.

Germany's Hunt for Copper.

LAHORE, November 27. "Civil and Military Gazette's" cable:— LONDON, November 26th.—The "Kreierzeitung" states that Prince Furtsehleng, the Kaiser's intimate friend, has ordered the copper roof of his splendid castle of Donaushingen to be dismantled for the sake of copper and 'papier mache' to be substituted.

Reported Movement of German Troops.

From Western Front.

LONDON, November 28. ZURICH.—Reports from Germany indicate extensive movements of troops towards Serbia from the Western front. The railways along which new formations are concentrated are closed to ordinary traffic.

AFRICA.

The Conquest of S. W. Africa.

Cape Parliament Thanks General Botha.

LOHORE, November 28. The "Civil and Military Gazette" London correspondent cables:—

LONDON, November 27th.—The Cape Assembly has passed by 85 votes to 26 a resolution thanking General Botha and his officers and men for their services in South-West Africa. The minority consisted of Nationalists. The Senate passed a similar vote without division.

Satisfactory Recruiting for E. Africa.

LAHORE, November 27. LONDON, November 26th.—The "Times" and Reuter's Capetown correspondent says:—Recruiting for East Africa is progressing for three days. A stream of men has been coming in from all parts of the Union. The best results hitherto have been at Johannesburg. A gratifying number of young Dutchmen are enlisting, notably in the Potchefstroom area.—("C. and M. Gazette's" cable.)

CANADA

Plot to Blow up Lachine Canal.

FRUSTRATED BY THE MONTREAL POLICE.

Discovery of a High Explosive Bomb.

LONDON, November 28th.—The Montreal Police believe that they have frustrated a plot to blow up the famous Lachine Canal, which would have suspended the carriage of grain "via" the Great Lakes. They found a high explosive bomb and shells on the banks.

Extension of Munition Works

Banks Finance an Important Canadian Scheme.

LONDON, November 27. OTTAWA.—Plans are being prepared for an important extension of munition works in Canada. Not only will there be a larger output, but the banks will assist in financing. The banks are accepting British Bills of Exchange. Heretofore payments were made direct from British funds.

TELEGRAMS.

PERSIA.

Russo-British Movement in Persia.

LONDON, November 27.
PETROGRAD.—A telegram from Teheran says that the British and Russian Consuls at Hamadan, and the members of the British and Russian colonies have arrived at Kalvin.

SPAIN.

The New Ministry.

LONDON, November 28.
LISBON.—The Democrats were forming a National Ministry which the Unionists and Evolutionists have refused to join. The President has therefore entrusted Senator Affonso Costa with the formation of the New Ministry.

HOLLAND.

Consignments of Rubber will not be Accepted.

LONDON, November 28.
AMSTERDAM.—The Dutch Overseas Trust announces that it will not accept consignments of rubber until further notice.

UNITED STATES.

Neutrals and Peace.

President Wilson's Definite Refusal.

LONDON, November 28.
WASHINGTON.—It is stated authoritatively that President Wilson will refuse to participate in the various campaigns to convoke a conference of neutrals with a view to bringing about peace.

Anti-Munition Conspiracy in America.

An Important Arrest.

LONDON, November 27.
WASHINGTON. Officials of the Department of Justice give assurance that the thorough investigation of the German plots to cripple munition factories is well under way. An important arrest has been made at San Francisco of C. Crowley, formerly a detective in the country District Attorney's Office. He is charged with sending money for dynamiting the allies' munition vessels, and also the piers on the Pacific coast, where munition ships have been in harbour. Crowley joined a powder factory presumably in order to keep on the track of shipments of explosives.

British Commercial Credit in U. S. A.

Another Loan Floated.

LONDON, November 28.
NEW YORK.—An additional British commercial credit has been established here in the form of a loan bearing four and half percent interest and running for six months. It is secured on British Government Bonds. The credit aggregates fifty million dollars. The security is eleven million sterling.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

UNITE PROVINCES.

Technical Education in United Provinces.

ALLAHABAD, November 29.
A Press Communique issued by the Local Government states:—

It will be remembered by those who are interested in the progress of technical education in these Provinces that a discussion took place in the Legislative Council on April 6th last on the subject of the proposed Technical Institute at Cawnpore. The discussion arose out of a resolution moved by the Hon'ble Dr. Tej Bahadur Sapru proposing that there should be no further delay in the establishment of this Institute. It was explained on behalf of the Government that it had been decided to follow the example of some of the new Universities in the West by obtaining as an organizing head for the proposed Research Institute a scientist of repute who would be able to advise the Board of Industries and the Local Government both as regards the subject to be taken up and all the other multifarious parts of the scheme of such an Institute. Intimation has now been received that the Secretary of State for India has accepted the scheme of the Local Government in principle, subject to definite provision being made for including a certain amount of teaching work among the activities of the Institute, but in view of the exceptional circumstances of the present time the Board of Education have recommended to the Secretary of State that the actual appointment of a Principal should be deferred for the present. The reason assigned is that the best candidates would not be available before the end of the war as they are occupied in other work which they would be most unlikely to leave and from which it is highly undesirable that they should be drawn away in view of the fact that the duties of the contemplated post could only be carried out by a man of first class calibre. The wisdom of the advice is indisputable and disappointing though the delay must be the Local Government has no alternative but to postpone the scheme for a Technological Institute until the end of the war. In the meantime however it is hoped that the advice and assistance of the Director of Industries who has now a small laboratory and an expert technological chemist at his disposal will enable those taking part in the industrial development of the provinces to dispose of some of the more pressing problems hampering their advance.

TELEGRAMS.

MYSORE.

New Industrial Schools in Mysore.

BANGALORE, November 28.
The opening of four new Industrial Schools at Kolar, Shimoga, Tumkur and Chickmagalur respectively has been sanctioned recently by the Government. The existing two aided industrial schools at Hassan and Chitaldroog are being made Government ones in future. Six Superintendents on salaries ranging from Rs. 50 to Rs. 100 will be appointed for the institutions. Drawing, smithy and carpentry, rattan work, coir making, metal work, weaving, woodcarving etc. will be taught therein.

SOUTH INDIA.

The Coonoor Abduction Case.

Bail Asked For Mrs. Newman.

COIMBATORE, November 29.
A petition for bail on behalf of the second accused Mrs. Newman in the Coonoor Abduction Case filed last week was taken up this morning by Mr. Waller, District Judge. Mr. Ramaswami Iyengar who appeared on her behalf stated that was a fit case for bail, that the Magistrate found that her line of defence was consistent with the prosecution on certain material points, that Marie Reilly was a highly imaginative but badly educated girl, that petitioner was in a position to prepare her evidence in the trial and that on the merits she was entitled to indulgence accorded to the first accused, that Mrs. Newman was an old helpless woman not likely to tamper with witnesses and that the arguments usually advanced in opposing bail would not apply to her case, and that the education of her daughter and the ill-health of her son would necessitate her being allowed on bail.

Rao Bahadur Balakrishna Iyer, Public Prosecutor, stated that he had instruction from the District Magistrate of Nilgiris to oppose the bail and observed that in his opinion there was a stronger case against the petitioner than the first accused.

At this stage the Sessions Judge referred to the Order by the High Court releasing the first accused on bail and pointed out that no mention was made therein into the merit.

Mr. Ramaswami Iyengar stated that Their Lordships said the petition went through a goodly portion of the evidence and that they abstained from remarking on the merit lest it should prejudice the trial either way. The Sessions Judge reserved orders.

French News of the War.

PONDICHERRY, November 28.
Havas' cables state that the French in Serbia have captured Drounink. The Germans in the eastern theatre have evacuated Mitau. The Russians have progressed at the extremity of Lake Sventen and on the left of the Styr. Western theatre remains quiet.

Messrs. Andrew and Pearson : Very Favourably Received in Australia.

(COMMUNICATED.)
Messrs. C. F. Andrews and W. W. Pearson arrived in Adelaide on October 11th and went on from thence to Melbourne and Sydney and New Zealand, interviewing the leading Australian Statesmen concerning the conditions of Indian labour in Fiji and the future of the Colony. They have been received everywhere with the utmost cordiality, and great sympathy has been expressed with the object of their visit. The time of their arrival was in every way favourable, as Australians have opened their hearts to India on account of their bravery and endurance of the Indian troops in the Dardanelles side by side with those of Australia and New Zealand. The splendid loyalty of India has also very greatly impressed the public mind. There has been on all sides recently a growing consideration for the claims of India to be taken into a wider comradeship than that of arms.

The future of Fiji is vital to Australia because it is the advanced naval base in the Pacific almost equidistant between Australia and New Zealand. It forms, as it were, the "Heligoland" of Australia and thoughtful Australians feel that its population should be given the best possible conditions of life and work. It was pointed out that this could not be achieved under the indenture system, which had proved itself morally injurious in Natal and elsewhere.

Opportunities were presented of meeting H. E. the Governor-General and the Governor of New South Wales, both of whom were very deeply interested in the Fiji labour question and expressed sympathy with India in the matter. There is considerable probability that, after the war is over, a "Greater Australia" may be formed, or an "Australian Dominion", which will include Fiji along with other islands. There is certain, in any case, to be a closer connection, every year, between the Australian Continent and the Fiji Islands; as they are the first stopping place on the journey to America across the Pacific. Australian sympathy therefore with the abolition of Indenture is of importance for India, and will greatly help matters forward.

BRIEF TELEGRAMS.

Mr. Mazharul Haque, President-Elect of the Moslem League is gone to Bhagalpur to see the Hon'ble Sir S. P. Sinha, President-Elect of the Congress.

His Excellency the Viceroy has returned to Delhi on the completion of his tour in Bikanir. Lord Hardinge will leave for the Punjab by the end of the first week of December.

Sir Ali Imam and Sir Sankaran Nair in response to the invitation from the Hon'ble Lala Sukhbir Sinha paid a visit to Muzaffarnagar on Thursday. The guests were entertained at a Garden Party among those present being Sir Daviz Daud Khan, Consul General of Persia.

A Trivandrum message says that the appeal in the case Secretary of State v. K. P. Raman Pillay for the refund of the scholarship amount received by the defendant was dismissed with costs on Friday by the High Court Divisional Bench consisting of Justice Chatfield and Justice Iyengar.

TELEGRAMS.

Rao Sahib T. Numbermal Chetty, Managing Director of Trichur Timber and Saw Mills near Madras has offered to place the workshop attached to the Saw Mill at the disposal of the Government of Madras for the manufacture of munitions and to equip the same with all appliances that would be found necessary for the official conduct of such works.

A huge crowd witnessed a Fire Brigade tournament this evening which was held in aid of Lady Carmichael War Relief Fund. The programme was replete with highly successful events showing vividly the working of up-to-date appliances in extinguishing fire and rescuing persons. The Governor and other high officials were present.

Graduates of private medical colleges practising in Central Provinces and Behar have submitted to the Viceroy a memorial praying for the dropping altogether of the Indian Medical Bogus Degrees bill as it is not calculated to promote the best interests of the country or alternatively to see no retrospective effect is given to affect the interests of those who have already built up a reputation for skill and formed large professional connections.

At the second meeting of the Memorial Society held Saturday, Mr. Hayes presiding, recurring grants for three years aggregating to Rs. 4,000 per annum to educational institutions as recommended by visitors appointed by the Society at its first meeting were made subject to the opinion of the Inspector of Schools, Nagpur, as to the desirability of sanctioning and their being recognised by the Educational Department. A non-recurring grant of Rs. 20,000 was resolved to be made to the new English High School, Nagpur for building purposes subject to certain conditions including registration of its Governing Body as a society under act 20 of 1860, and realisation of Rs. 15,000 donation before 31st March 1916 promised by a private gentleman. Other questions included grant of scholarships to students studying in Morris College, Nagpur. The funded capital of the Society is about 2 lakhs. The Memorial Fund Committee considered the question of collecting funds and resolved to depute the Hon'ble Mr. Kelkar to Chhattisgarh division for collecting fund.

LATEST TELEGRAMS.

Lord Kitchener at Milan.

LONDON, November 28.
MILAN.—Lord Kitchener arrived here this morning from the Italian front. He paid a hasty visit to the Archaeological and Art Museums and then left for Turing.

GENERAL D'AMADE.

In London.

LONDON, November 27th.—It is announced that the French General D'Amade, who co-operated with the British in Gallipoli, has arrived in London.

THE NEW DRINK ORDER IN ENGLAND.

Statement by Lord D'Abernon.

LONDON, November 27.
Lord D'Abernon, Chairman of the Board of Control, informed a deputation of Trade Unionists that the general withdrawal of the new drink order is out of the question, but public houses on the riverside are to be allowed to open two hours in the morning, on condition that they supply adequate food and that increased canteen accommodations is provided.

Wheat Control in Canada.

LONDON, November 28.
OTTAWA.—The Government has commandeered all high grade wheat at the head of the Great Lakes and in store or in transit eastward. The quantity amounts to sixteen million bushels. This action which has been taken at the request of the British Government assures prompt delivery of grain taken in now en route for the seacoast. The price has not yet been fixed.

Air Duels.

Turks Use Gas for First Time.

LONDON, November 29.
PARIS.—An Official statement says that ground fighting has been featureless, but there have been very active air engagements. A German aeroplane pursued by the French fell into the sea off Westende and boats which hurried out to assist the aviator were attacked by the Allied Scaplanes and artillery. One vessel was sunk. Many bombs were dropped on the sheds east of Mulhouse and three aviators were smashed up. Fierce air duel occurred at Nancy where an aviatik was brought down. The second German aviatik fled. The Turks for the first time used suffocating gases against the British but without result.

Latest Russian Official Bulletin.

LONDON, November 29.
PETROGRAD.—The Official statement says that only minor engagements have taken place on the entire front. There have been small skirmishes in Caucasus. Brisk engagements occurred north of the Lake Tortum where the Russians descending a precipice by means of ropes dispersed the Turks and captured a gun.

LONDON, November 28.
ATHENS.—The Greek Government has replied to the note of the Entente Powers. It is understood that the reply accepts the demand of the Allies regarding the non-disarmament of the allied forces, their liberty of action in Greek territory, with a view to their security and regarding the railway and telegraph facilities. Government reserves certain details for further examination. The declaration that the parts of Greece occupied by the Allies will be restituted in due course and reasonable damages paid has favourably impressed the Government with the friendly dispositions of the Entente.

TELEGRAMS.

DELHI.

The War Situation Reviewed.

DELHI, November 28.

The following telegram, dated the 26th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—The Greek Government state that their reply to the Entente Powers was very friendly and satisfied their demands, giving all the guarantees considered necessary. The British Government has authorised the departure from Malta of a Greek steamer detained there.

The French repulsed a Bulgarian attack east of Karivolak. The Russians are concentrating large forces on the Danube where it leaves Roumania.

A French communique states:—On the 21st November the Turks at Gallipoli attempted three attacks on the British front to re-take the trenches lost on the 15th November, but were repulsed by British infantry regiments and British French artillery. The Turks have plenty of ammunition, but fear of aircraft, which bombards Constantinople-Dedeagatch railway, and the fear of monitors and light vessels which frequently bombard the Asiatic coast is obliging the Turks to oppose important forces.

The Russians report that an attempted German advance was repulsed west of the Riga.

The Russians captured a hill south-east of Riga. Fighting also occurred south-west of Riga near Smorgon east of Vilna and south-west of Dvinsk. The Russians captured a village north of Chartorsk on the Styr. The Russian attack was successful on the Strya.

The French report nothing important from the western front.

The Italians report continued vigorous fighting north-west of Gorizia and captured fresh trenches.

DELHI, November 28.

H. E. the Viceroy has received the following telegram, dated yesterday from the Secretary of State for India:—

The French report that they attacked the Bulgarians east of Krivopal and occupied Brusnik. Considerable Anglo-French reinforcements are arriving.

The Germans report the repulsing of Serbian rearguards south-west of Mitrovitza. The Austrians report that the Kessovo plains are now completely in the hands of the central Allies. The Bulgarians are closing in round Monastir, the main Serbian army withdrawing in the direction of Montenegro and Scutari.

The Russians report fighting eight miles south of Riga without result. The enemy attempted an advance between Kovno and Luck, but being threatened with envelopment fell back.

Sir John French reports successful bombardment of the enemy trenches during the last four days destroying wire and reaching parapets, also considerable mining activities on both sides, and a British raid by 23 aeroplanes on a German hut encampment.

The French report usual artillery activity and heavy snow in Vosges.

The Italians report that they repulsed heavy counter-attacks by the enemy on the heights north-west of Gorizia. Severe fighting continues in Carso Plateau at Mount San Michele.

Banquet to the Viceroy at Bikanir.

The Maharajah of Bikanir's Speech.

LALGARH, November 28.

A Banquet was given by the Maharaja of Bikanir to-night in honour of H. E. the Viceroy. In proposing the health of His Excellency, the Maharaja said:—

YOUR EXCELLENCY, YOUR HIGHNESS, LADIES AND GENTLEMEN.—When I last entertained Lord Hardinge in this hall a couple of years ago, little did I think that we could once more have the honour of welcoming His Excellency to Bikanir. Our gratification on this occasion has moreover a special significance in that this visit has been rendered possible only by the extended term of His Excellency's Viceroyalty, which has given such unqualified pleasure to the ruling Princes and Chiefs, no less than to the people of India. Although unhappily the time is approaching when we shall have to bid Your Excellency farewell, we hope that your five years' sojourn in our midst has sufficiently demonstrated to Your Excellency what grateful and loyal hearts here are beating in India and how genuinely responsive the people of this country are to any little touch of sympathy or act of kindness. Though thousands of miles will separate us, Your Excellency will be followed wherever you may go by the respectful good wishes, unbounded gratitude and devoted affection of the people of His Imperial Majesty's great Indian Empire, who have all truly rejoiced that Your Excellency was out here to preside over the destinies of India during such critical and momentous times, and who are all earnestly hoping and praying that His Imperial Majesty and his Government may find it possible to spare Your Excellency for India for a still longer period. Your Highness, Ladies and Gentlemen, I will now ask you to join me in drinking to the very best health of His Excellency the Viceroy.

The Viceroy's Reply.

H. E. the Viceroy replied as follows:—

Your Highness, Ladies and Gentlemen.—I certainly thought when I came to Bikanir two years ago that would be my last opportunity of enjoying the hospitality for which His Highness the Maharaja is justly famed, but fate has added a brief spell to my career in India, and when the Maharaja asked me to come back for a few days to his country, where I had already spent so many happy hours, I did not hesitate to accept gladly his kind invitation. Viceroy is no more immune than other people from the ills, that flesh is heir to, and at times there comes a hatred for work and he feels an almost irresistible desire for a little rest and relaxation from the incessant stream of knotty problems and the inexorable weight of unceasing responsibility that are his lot. It is in such times that the thought of a little holiday and of the herds of buck on the plains and the flocks of grouse in Bikanir makes appeals to me with a force that I have no inclination to oppose, and I have never known the tonic to fail in its effect. This is my third visit to Bikanir, and yet the Maharaja has succeeded in making me believe that I am still welcome.

TELEGRAMS.

He has once more entertained me right royally, and I can only thank your Highness most heartily not only for the great care and trouble you have taken to provide for my comfort and happiness, and more especially for the enjoyable sensation which you have succeeded in inspiring in me, that I am completely at home in Bikanir. There are not many months left before I finally leave India, but the time has not yet arrived for a farewell speech. Nevertheless I should like to say this, that among all the memories that I shall carry away from India, some of them sad and some of them happy, there is none that still so constantly remain with me an unalloyed pleasure as the friendships I have had the privilege of forming with some of the rulers of Indian States, with whom my high office has brought me into such close and intimate contact, and among the best of these friends I shall always number our generous and gallant host, as also his guest the Maharaja Scindia, and while the Maharaja of Bikanir has fully and freely admitted me to the privilege of his personal friendship, he has in our more official relations never given me a moment's anxiety or worry. On the contrary I have often had from him most useful counsel, and there has always been a feeling of unshakeable confidence that in the utmost crisis or the utmost danger, in fair weather or foul whatever be the tide, Bikanir will always remain true to its old traditions, staunch and faithful.

Your Highness, Ladies and Gentlemen, I give you the health of Colonel His Highness Sir Ganga Singh Bahadur the Maharajah of Bikanir.

BOMBAY.

The Late Sir P. M. Mehta.

A Poona Meeting.

POONA, November 28.

A crowded meeting representative of all sections and communities of the citizens of Poona was held this evening in the Kirloskar Theatre to do honour to the memory of the late Sir Pherozshah Mehta. Sir Ramakrishna Bhandarkar presided. The proceedings were opened by Mr. Apte, President of the Municipality, who read out the requisition for the meeting. In his presidential speech Dr. Bhandarkar referred in eulogising terms to the invaluable services of Sir Pherozshah Mehta to his country in the fields of local Self-Government, education, legislation and political agitation. Mr. K. P. Gadgil, Barrister-at-Law, then moved the following resolution:—That the inhabitants of Poona in public meeting assembled desire to express and put on record their sense of profound sorrow at the lamentable death of the Hon'ble Sir Pherozshah Mehta, who during more than 40 years rendered important and highly valuable public services to this country being one of the most prominent patriots of India who helped to guide her destinies with consummate ability and skill, always ready to work for the people in a selfless, liberal and exemplary manner, free from all narrow prejudices. The Hon'ble Mr. Kandalawalla seconded it. Mr. Tilak in a forceful and impressive speech supported it. India, he said, had many leaders but there were very few who approached Sir Pherozshah in point of strength of character, distinguished and selfless public service and fearlessness of criticism which he possessed in a remarkable degree, the unique quality of inspiring even his opponents with awe by his independence and fearlessness. After the Hon'ble Mr. Kamath and Mr. Jaffar Ali had spoken the resolution was carried the whole assembly rising to its feet in solemn silence. The Hon'ble Mr. Paranjpye said that Sir Pherozshah had identified himself with the Indian cause to such an extent that he claimed to be an Indian first and a Parsi afterwards. Sirdar Mudaliar, Messrs. Lavate, Dharap and a few other gentlemen also took part in the meeting.

Fodder Scarcity in Gujarat

DELHI, November 28.

A Press communique says:—In view of the serious scarcity of fodder in the Gujarat district of the Punjab the Government of India have decided that with immediate effect and until further orders freight on consignments of fodder excepting fodder for the Army Department, booked from any station on the Bengal and North Western, Bengal Nagpur, East Indian, Bombay Baroda and Central India, Great Indian Peninsula, Rohilkhand and Kumaon, North Western Oudh and Rohilkhand, Morvi Bhavnagar State, Jodhpur Bikanir, Udaipur, Chitogarh Junagadh State, Gondal Porbander State and Jamnagar State and Jamnagar Railways to Kathala, Gujarat, Lala, Musa junction, Kharian, Karyala, Jaurah, Tharnama, Dinga, Chilianwala, Bahaud Din junction and Hariah stations on the North Western Railway shall be recovered from the consignor or the consignee at the rate of six pies per four wheeled, nine pies per six wheeled, and one anna per bogie wagon per mile and that the balance of the freight calculated at ordinary tariff rates shall be paid by the Government debitable to Head "33 Famine Relief.

Attempted Escape from Jail.

POONA, November 28.

Some prisoners in the Chikodi Jail recently attempted to force their way out by breaking through the walls of the prison. On the attempt being detected they were fired at, as a result of which two are reported to have been killed.

An Economic Bureau.

For Collection of Facts and Figures.

BOMBAY, November 28.

At a meeting held at the Servants of India Society Offices yesterday evening with Sir Bhalachandra Krishna in the chair, it was resolved to form an Economic Bureau with Mr. J. B. Petit as President and Sir Bhalachandra Krishna as Vice-President, the objects being to facilitate study of Indian economics, collections of facts and figures relating to different trades and dissemination of correct economic ideas.

TELEGRAMS.

Lord Willingdon Visits Munitions Factories.

BOMBAY, November 28.

This morning Lord Willingdon paid a visit to the G. I. P. Railway workshops where munitions are being manufactured spending nearly an hour and visiting almost all departments.

UNITED PROVINCES.

Co-operation In United Provinces.

ALLAHABAD, November 28.

The review on the working of the Co-operative Credit Societies for 1914-15 in the United Provinces shows that nearly 47 lakhs was outstanding at the beginning of the year, 27 lakhs was advanced during the year and repayments amounted to 29 lakhs, leaving 45 lakhs still due at the close of the year. While this is disappointing the Lieutenant-Governor realises that in peculiarly difficult circumstances no better results could fairly have been expected and he is particularly pleased to note that uneasiness which took so firm a hold on depositors of the Joint stock Banks, and Post Office Banks affected depositors of Co-operative Banks in only a minor degree. The chief feature of the year has been the creation of four cattle insurance societies. The Registrar will visit Burma next year, where it has been successful to study on the spot the system adopted in that province. The Lieutenant-Governor is particularly gratified by the fact that in the present crisis the co-operative movement has not only given substantial contributions to the various war funds but has also been an important channel for the dissemination of correct information on the course of the war.

The Benares Conspiracy Case.

BENARES, November 28.

When Sankaralal's examination was concluded this morning in the conspiracy case the witness said that he was told when a rising occurred he was to act as a volunteer to protect the Indian population which would be in confusion. He was asked by Pingle to acquire influence with the Regiments. Witness then deposed to his visit with Pingle to Meerut Barracks, where they met a Mahomedan Sirdar. He also spoke of his association with Masterji, Pratip and Sachindra after Pingle's arrest. After the examination in chief of this witness was concluded the Court adjourned until Monday.

Inspection of Egyptian Field Post Office.

ALLAHABAD, November 28.

Mr. C. R. Clarke, Post Master General, Punjab, who is just proceeding on six months leave, has been deputed to inspect the field post office administration in Egypt.

BEHAR.

Mr. N. Sibbi Rai Panth at Bankipore.

MORADPUR, November 29.

Last night a well-attended meeting was held at the Anglo Sanskrit School Hall, Bankipore under the presidency of Mr. Sachidananda Sinha, Bar-at-Law to express sorrow and condolence at the death of Sir Henry Cotton and Sir P. M. Mehta. The meeting could not be held earlier owing to Sonpur Fair and other holidays. Rai Bahadur Purnendu Narain Singh, Mr. Mathuranath Singh, Mr. Parameswar Lal, Nawab Sarfraz Hossain Khan and others took part.

Mr. Subbarao Pantulu who arrived in Bankipore on the 27th night from Lahore attended the meeting and after it had been dissolved Mr. Subbarao Pantulu conversed with some of the leading men about Congress affairs.

Mr. Pantulu is the guest of Mr. Sachidananda Sinha and may stay here for two or three days more. From Bankipore he goes to Calcutta.

COLOMBO.

The Moldavian Tribute.

COLOMBO, November 28.

The Moldavian tribute was presented at the Government House under the usual ceremonies and the Governor gave the Ambassador a quantity of pepper, cinnamon etc, to be given to the Sultan.

The 80th Carnatic Infantry in Ceylon.

COLOMBO, November 28.

The 80th Carnatic Infantry has arrived from Madras to relieve the 28th Panjabis who are sailing shortly. Lieutenant-Colonel S. B. Graham is in command of the new arrivals who have created a favourable impression.

SOUTH INDIA.

Paramalai Killars Protest.

MADURA, November 29.

The Paramalai Killars in the Madura District assembled together in large numbers at a mass meeting last evening at Tidiar the central part of Kallianad and resolved to the following effect:—

That this meeting do protest against the incorrect misleading and libellous practice of describing them as Killars, declare that they are Tevars of Devandrakulam, resolve here solemnly that they do and hereafter will always describe themselves by their right appellation of Tevars on all official public and other occasions and hereby enjoin all Tevars to do the same.

That this meeting protest against the proposed registration of their fellow Tevars of their Rajadhami Mela Urappanur as a criminal tribe as an unnecessary and uncalled for insult and disgrace to the whole community of Tevars, deeply sympathise with them in their present trouble and admire their bold and unshaken sufferings for the good of the community.

That this meeting calls upon all their fellow Tevars to constitute caste Panchayats to put down crime, foster public opinion against the same, and in the case of such offenders as may actually exist to give information to the Police and the authorities and co-operate with them in the interests of good government.

గ్రామరస్థాలు.

కాకినాడ తాలూకా బోర్డు మీటింగు.

1915 సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెల 28వ తేదీ శనివారము మధ్యాహ్నమున తునిమకానున జరిగిన కాకినాడ తాలూకా బోర్డు మీటింగులో కొందరి ఫిర్యా మెంబరు దుగ్గిరాల శంకటస్వామిప్రకాశరావు పంతులు గారితో నీక్రింది తీర్మానము పాదించబడెను.

“ఈ (కాకినాడ తాలూకా) బోర్డువారి మితవాదమున గుర్తించియు, కాకినాడ తాలూకాలో గ్రామి రోడ్లు, పంటకాల్వలు మునుగు కాల్వలపై తూములనుపయన రహదారి సదుపాయము సృష్టించిచేయవలసిన యావశ్యకము నాలో చించియు, నీ జిల్లాలోని యిన్ఫ్రావర్క్ రివల్యూట్ నుండి సా టుకు రు 28,000-0-0 లకు తక్కువ కాకుండ సభమును పడేండ్లపాటు దొరతనమువా రీబోర్డువారికి ధనసాహాయ్యము చేయుదని కోరుటకు తీర్మానించుచున్నాను.” ఆసందర్భమున నూర్యప్రకాశరావు గారి క్రింది విషయములను విన్నవించిరి.

కాకినాడ తాలూకా 294 చతురపుమైళ్ల విస్తీర్ణము 108 గ్రామములు 2,28,858 జనసంఖ్య కలిగియున్నది. ఈ 108 గ్రామములలో 84 గ్రామములు గ్రామములు, ఒకటి యీ నాంగ్రామము, 68 జమీందారీ గ్రామములు యున్నవి. కడపటికనిలో 54,110 జనసంఖ్యగల కాకినాడ మ్యూనిసి పలు జిల్లాము. 16286 జనసంఖ్యగల జగ్గయ్యగారిపేట, భీమవరము, సామర్లపేట గ్రామములు సామర్లపేట యూనియను లో చేయున్నవి. ఈనాలుగు గ్రామము లీతీర్మానముతో సంబంధించినకావు. తీర్మానములో సంబంధముగల మిగత 99 గ్రామముల జనసంఖ్య 1,67,892 ఈతాలూకాలో చతురపు మైలుకు 727 నుండి చొప్పున జనసామాన్యమున్నది. ఈ తీర్మానసందర్భముకొరకు వై 99 గ్రామములను డెల్టాగ్రామములని, డెల్టేతర గ్రామములని విభజింపవలసియున్నది. అందు 87 మొదటితరగతివి. 12 రెండవతరగతివి డెల్టేతర గ్రామములు రెయిలరోడ్లకు కు తరదిక్కునను, తాలూకాబోర్డు రోడ్లయిన కాకినాడ పిఠాపురపు రోడ్లకు కిరుద్రక్కులనున్నవి.

గోదావరి తూర్పు డెల్టాలోని నాకాగమనోపయోగములగు 6 కాల్వలలోని గో కాల్వల చివరభాగములను, రహదారికి మరల తెనయటకు కొంతకాలముక్రిందట దొరతనము వారాజ్ఞాపించిన కొత్తూరు మండల జంక్షన్ కాల్వయు నీతాలూకాలోనున్నది. కొంతవరకు స్వతస్సిద్ధములై దొరతనము వారిచేత పెద్దవిజయబడి కృత్తి చేయబడిన తూర్పు డెల్టాలోని బిక్కవోలు, తుల్యభాగ, పేకి మునుగు కాల్వయొక్కయు వాగిలో నిలిచిననేక మునుగుకాల్వయొక్కయు మునుగునీరంతయు కాకినాడలోనున్నట్లుపాతము. బ్యాంకికాలన చివరనున్న ఉప్పునీరులలో విక్రీ బ్రవహించుచున్నది. 3౯౫ చతురపుమైళ్ల విస్తీర్ణమున కుపయోగించుటకు నిర్దేశించబడిన యీ మూడు మునుగు కాల్వలగుండ విస్తారమునీర ప్రసరించుచు వారికి సమయే గట్టులేనందున, మరమ్మత్తుల కొరతగా జరుగుచుండ నందువలన తాలూకాలో పెక్కుసభాగము వైద్యులకు యేమేటయెప్పుడున పంటపన్నమున గట్టియిచ్చుచున్నది. పేకి మునుగు కాల్వ నీరు వంపున గురించియు మెరక దేసి ౫౫౫౫౫౫ బంగాళా భాతములో బడుచున్న తుల్యభాగ నీటివంపున, గురించియు నింజ నీరులు ప్రత్యేకము శ్రద్ధ వహించి చనిచేయుచున్నాను. సముద్ర ప్రాంతమున మునుగునీరుపోవుటకు గలభాగములను నివారింప మార్గములను స్వయముగ వాగోపించుటకు గతఫిబ్రవరి మాసమున ఇన్ఫ్రావర్క్ ఇన్స్పెక్టరు జనరలు గారితరకు దడు చేసిరి. తుల్యభాగ మునుగునీరు సరిగా పంపుటకు కాకినాడ సమాద్రములోనికి గ్రామిన్ల కట్టించవలెను. ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. నాకా గమనోపయోగములను నీ కాల్వలు మునుగుకాల్వలు గాక పంటకాల్వలు పిల్లకాల్వలు విస్తారముగ నుండి సంరక్షణమున తొమ్మిది నెలలు డెల్టా గ్రామములకు రస్తాను పూర్ణముగ కట్టివేయుచున్నది.

ఈ తాలూకా డెల్టా ప్రదేశమును 50 మైళ్ళ డిస్ట్రిక్టు బోర్డు రోడ్లు కలవు. కాకినాడ తాలూకా బోర్డువారి వయ కంకర వేసివేట్టియు రోడ్ల విస్తీర్ణము 22½ మైళ్లు. గ్రామి రోడ్లవిస్తీర్ణము 14 మైళ్లు. తమధనమును తాము వెచ్చించు కొనుట కధికారము కలిగియున్న నీతాలూకా బోర్డు వారు ను మారు మున్నది యేండ్ల నుండి యంతకన్న పెక్కువయభివృద్ధిని చూపలేనందుకు విచారించ వలసియున్నది.

కృష్ణాగోదావరి డెల్టాలోని రోడ్లు వేయటమును ముఖ్యముగ వంతెనలు కట్టటమును విస్తారదర్శివ్యము కావలసియుండు నని రివల్యూట్ బోర్డు వారును, జిల్లా పరిషత్ కారులును 1872 సంవత్సరమున యొప్పుకొనిరి. 1885 సంవత్సరపు తెలివీ మెంటుదరి మిలారు డిస్ట్రిక్టుబోర్డు వారనేకరోడ్లను వేయించినను, డెల్టా భాగములందని విస్తారముగ లేనదియు, ఉన్నవి యనుకూలస్థితి యందు లేనవియు, వారిని వేయించుటకును మరమ్మత్తులనుండుటకును ఖర్చువిస్తారముగ ననియు 19 యేండ్లక్రిందట నవ్వటి మనజిల్లా కలెక్టరు గారు వ్రాసిన యున్నాను. ఆపటిరాజమండ్రి డివిజన్ నలు కలెక్టరు గారు వ్రుల్లియం చేయుచు గారు డెల్టాలోని రోడ్లు సర్వసాధిప్రాయము చొప్పున గవర్నమెంటు చెప్పియున్నాను. అనేక గ్రామరోడ్ల యొక్కయు తాలూకాబోర్డుయొక్కయు స్థితియనుబట్టికన్న విస్తృతము లేకయునుకూలముగ లేదనిమారు నాకోశకిరణంతునిని నమ్ముచున్నాను.

లోకల్ తెన్సులో నూటికి ౫౦ వంతునకు ఘాటీవలన ఏచ్చెడి యాదాయమున్న పక్షమున నదియంతయును, డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారిగాని తాలూకాబోర్డువారుగాని రోడ్లకొరకు వినియోగించవలెను వియచుచుకలరు. తాలూకాబోర్డువారి కేవిధమునైన వెత్తన మిప్పుటికి లేనట్టియు, పడేపడేవారు పూనికితో నడుగుచుండినగాని మునుము రాజాలజ్జియు, ఇంజనీరింగు యంత్రాభివృద్ధి మెంటుల కొరకు పనులకు కాల్వకో అయిన మొత్తములోనుండి నూటికి ౨౦-చొప్పున ఖర్చు పోయియును. కడపటి యొక్కేండ్లలో నీబోర్డువారికి ఏదైన లోకలు తెన్సును వారుతమ యధికారముక్రింది మూడుతాలూకాలలో తాలూకాబోర్డు గ్రామరోడ్లకొరకు వ్యయపరిచిన మొత్తము నీక్రింద వివరించుచున్నాను.

సంవత్సరము	లోకలు తెన్సు.	తాలూకాబోర్డు రోడ్లకుఖర్చు.	గ్రామిరోడ్లకుఖర్చు.
(1)	(2)	(3)	(4)
1910—11	46,212	12,174	8,824
1911—12	48,598	15,169	1,516
1912—13	44,871	22,659	5,592
1913—14	49,022	17,106	1,140
1914—15	48,945	17,875	8,792

తాలూకాబోర్డు ఆఫీసులోని సామసి రిపోర్టులకళ్ళ నుండి వ్రెయంకెయెన్స్ కొంటిని. 3-ర కలములలోని మొత్తము నందు క్రొత్తరోడ్లను వేయించినందుకు ఖర్చు, ఉన్న వాని మరమ్మత్తు సంరక్షణఖర్చులు చేయుచున్నది. ౧౯౦౮ నుండి ముందీతాలూకాబోర్డు పూర్తి ర్యాలుమైన వెయి క దీలోకలు తెన్సు రాబడి రూ ౫౦,౦౦౦ కును చేరినట్లులగునది. ఈ రాజభాగంలోని యన్ని జిల్లాలలో లోకలుబోర్డువారు యూనియన్ పంచాయతులవారేమేల రోడ్లను వ్యయపరచు మొత్తమును చెయ్యి నెం ౧౬ ను తెక్కును తమరిపోర్టులో దొరతనము వారు ప్రకటింతురు. అందువాహించబడిన యంతయు తాలూకాబోర్డు ఆఫీసులోనుండి గ్రహింపబడిన యంతయుతో నేమికావలెననో కాని సరిపోవున్నది. దొరతనమువారి విరుద్ధంగా చేర్చబడినతెక్కు సీలని యూనియను, ౧౯౧3-౧౪ సం॥లో సంత్యమైన నాయగేండ్లలో వారిదాఖలా క్రొత్తగా నీజిల్లా కురుంతుల నిర్మింపబడిన రోడ్లవిస్తీర్ణము నిచట వివరించుచున్నాను.

సంవత్సరము.	గ్రామిరోడ్లు మ.చ.పు.	తాలూకాబోర్డు రోడ్లు మైళ్ళు.
1910—11	8	8
1911—12	4	2
1912—13	10	౫ నాన్లు
1913—14	8	1

నెం 16 ను తెక్కుకాఖలో నీజిల్లాలోని యన్ని తాలూకాబోర్డుల కా నాయగేండ్లలో కొత్తరోడ్లకయిన వ్యయ విాక్రింతితి నున్నది.

సంవత్సరము	గ్రామిరోడ్లు రు.	తాలూకాబోర్డురోడ్లు రు.
1910—11	4,522	995
1911—12	11,319	808
1912—13	25,680	48,928
1913—14	9,176	440

దీనిపట్టిచూడ నీజిల్లా డెల్టా ప్రదేశములం దొకమయలు రోడ్లువేయటకు సగుటుకు రు 2,500 లు కావలసియున్నవి. డెల్టాలో రోడ్లనిర్మాణమున కింతయెక్కున ద్రవ్యము కావలసి యుండుటవలన, 2,409 చతురపుమైళ్ళు వెల్లడిప్రదేశములై సభికారముగల తాలూకాబోర్డులవారి యాదాయము మితముగ

నుండుటవలనను, గ్రామిరోడ్లనిర్మాణ మివనకు నుండదుగ నున్నది. ముందునటులనే యుండగలరు. డెల్టా ప్రదేశములలో వద్దలికనుసరించి గ్రామిరోడ్లు వేయబడుచున్నవో దానిని కృష్ణాజిల్లాబోర్డు పెన్సి డెంటు గారు ఆబోర్డుయొక్క 1913-14 సంవత్సరపు రిపోర్టులో స్పష్టీరించిరి. వారు వ్రాసినదంతయు నిచట డెల్టా ప్రదేశములకు సరిగార్చియుచుగాన దాని పూర్ణముగ నీక్రింద బొందుపరచుచున్నాను:--

“అనేక జిల్లాలలో గ్రామిరోడ్లు అరబుకుది కంకర వేసిన బండివారు. దానిని వేయటకు మైలుకు రూ ౨౫౦ మొదలు ౫౦౦ వరకును, మరమ్మత్తులో నుంచుటకు దానిలో నైదవంతుకు చాలును. ఈజిల్లాయొక్క ఆర్ లండు ప్రదేశములలో నట్టి రోడ్లను వేయించ గలము కాని నిజముగానవి యచ్చటనక్కరలేదు. ముఖ్యముగా సవికావలసిన డెల్టాలో ప్రదేశములయొక్క పల్లపుసాగుబడియం దుండుటచేత రోడ్లవలనబడినగాని దానిఖర్చుగాని నులభసాధ్యము కాదు. పెద్దరోడ్లు వేయటకు జరుపవలసినంతకునంతయు గ్రామిరోడ్లువేయటము జరుపవలెను. భూముల యాక్రమణ, గట్టుపోత, కుంఠనా, ఇనుకపరచుట, నల్లరేగడిభూమి యైక పక్షమున రాయి కంకరతరచుట తప్పవు. మొదటితరగతి రోడ్లనుకయ్యెను వ్యయముల గ్రామిరోడ్లకు కక్కరలేకపోయినను రెండవతరగతిలో లేదా ౧౦౦-కి రూ ౨౫ కంటె నెక్కున యుండదు. డెల్టాలో గ్రామిరోడ్లకు నాలెక్కప్రకారము మైలుకు రూ ౮౦౦౦ లు కావలసియుండును. ఇది మెరకప్రదేశములందు పెద్దరోడ్లు వేయట కయ్యెను చానికి రెట్టింపు. ఇట్టిస్థితియందు విరివిగా గ్రామిరోడ్లను వేయించుట కేబోర్డువారును పూనుకొనకలరు. ఒకవేళ దానికొరకు ధనమున్నను గ్రామిరోడ్లవలనదాని కొరకానామ్మకు వ్యయ పరచుట యంతిమాముని సుదేశము కలుగుచున్నది. పరిమైలుకు ఖర్చుసమామేయకున్నను, నలుల గ్రామము గ్రామమునుండి యొక్కొకమయిలపాడవున వేయబడిన పది ప్రత్యేక గ్రామిరోడ్లకన్న రెండురోడ్లకు కలియనట్లు వేయగ వేయబడిన పది మైళ్ళు ఏకరస్తావల రహదారి యభివృద్ధియై సౌకర్యము పొచ్చుగ నుండును. ఆవశ్యకతనుపట్టి పెద్దరస్తాలతో ముఖ్య గ్రామములకు కలుపుటకు బోరువారు యోచించి సాము ఏర్పాటును చేయ నుత్సాహులగురు.”

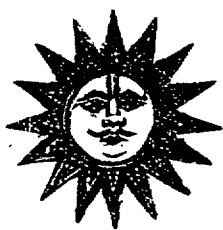
రు 5,80,000 ల ల్యాండురివిన్యా, దానిపై ల్యాండు తెన్సు చెల్లించెను నీతాలూకాలో గ్రామిరోడ్లనిర్మాణము కడుమందముగ నుండుటవలన నిచట నొకనియామకము చొప్పున నీసరి జరుగుచుండుట లేదని యూనింపక తీరదు. ఈ బోర్డు క్రింది మూడు తాలూకాలలో రోడ్లగల కయ్యెను వ్యయ మొక నిర్ణయము చొప్పున నుండవలెనని గత సంవత్సరము ననే మన మేర్పాటు చేసి కొంటిమి. కొత్తూరు మండల జంక్షన్ కావన త్రవ్వబడిన వెనక నీ తాలూకా డెల్టా ప్రదేశమునకు, ముఖ్యముగ దీని దక్షిణ దిగ్భాగమునకు గొన్ని యంత్రములు తరలించెను. ఆ దురదృష్టపు కావనయొక్క చరిత్రమికందరకు దెలిసినదియే. ఆకాలన పూర్తియైన వెనక దాని పరిసర గ్రామములవారి యన సరకులన్నిటిని నది తీర్చుచు యచట గ్రామిరోడ్లకు వేయించు ప్రయత్నమును మాది వేసిరి. ఈతాలూకాలో నట్టి గమభాగముననుపాములు లేకనులేని గ్రామము లితర భాగములందు లేనని యంతభగమువలన మన మెరుగుదుము. కావున నది కేవలము తప్పటాహ. ఇచ్చటి యనేక గ్రామములు నిజమైన దీర్ఘములు, వానికి గ్రామిరోడ్లకు చాలాకాలము క్రిందటనే వేయించవలసి యుండెను.

భారతీయుల కొంకలు, వఫీ గారి యంత్రము:—భారతీ వన్నమునందు స్వపరిపాలనకొరకు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న యాందోళనము యుక్తము. ఈయాందోళనమున యుద్ధమునకు తరువాత భాంతీయులకు గావలసినదానివిషయమును యుద్ధము జరుగుచున్నంతకాలము నేమియునుజర్పింపవలదని గో. బాన్ బహదూరు మియాన్ మహమ్మదుమఫీ గారు ప్రతికలకువ్రాసిరి. ఈజాబును భారతీయపత్రిక విమర్శింపుచున్నది. సి. మి గెజెట్టు ఇందుపై నేమియు వ్రాయలేదు. గోభిల్ గారు పాదించిన ప్రారంభవిద్యావిషయక చట్టమున నీరెట్టిద్రుతి ననబించినది యుద్ధిబ్యాపకపత్రిక స్మరణకు వెచ్చుచున్నది. భంజానీపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది స్వపరిపాలనావిషయమున నేమియును స్థిరీకర్యమును జరుగలేదు. ఈకారణమున భారతీయాభివృద్ధికి వ్యతిరేకలగుత్రువులు ప్రజలద్రుభిత్తిని తమకనుకూల మగువిధమున నుపయోగించ జూచుచున్నాను.

స్నేహితులు అందు కంపెని, లిమిటెడ్, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

కృష్ణా

కుంకుమపువ్వు

పువ్వుమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా...

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ. 21, హమ్మంబీధి, బొంబాయి.

మదన కామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేహము, నిక్కాక, కుక్షనష్టము, అతిక్షాత్రము, హఠించి మిక్కిలిబలమును ధాతుశుష్కత, రక్తకృద్ధిని, యావన...

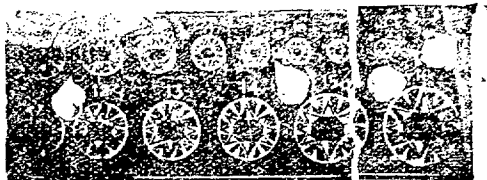
సర్వరోగ కుతారము. ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలక్షేప భేదములు లేక ఆచారకృత్తులకు శ్రీపురుష లింగపురుష సేవించిన...

ప్రపంచచరిత్ర

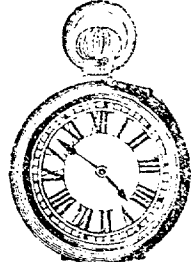
మాడవ సంచిక వెలువడినది. గ్రంథకర్త:- గ. హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ. శైలిసులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన...

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

పరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు. తండ్రి నివాసము:- "ఉమ్మడియాక్" ఇంద్రక్రింద కనుపరచినట్టి ఇల్లెరమైగట్టిని...

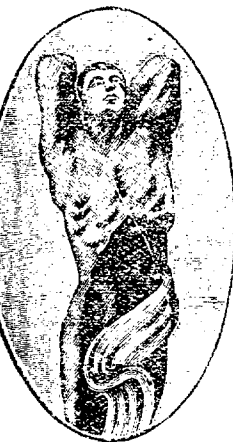
సంక్రాంతి బహుమతి గడియారము

ఇది సంక్రాంతి బహుమతులకని మాచే రప్పించబడిన కేబు గడియారము. ఇది మిగుల సుందరముగను, మంచిపనివానితనము గలదిగనుండును.

వాణిజ్య లేహ్యము

ఈ కేరళ లేహ్యమును సేవించుటచే వాతములు, పిత్తములు సెగరోగములు, మేహములు తొమ్మునెప్పులు, పోవుటయే గాక ముసలితనమునుమాన్చి యమితానందము నిచ్చును.

జపాను పట్టుపంచలు రాగల దీపావళిపండుగకై నిరుటివలె చెప్పించబడినది. ఇంద్రంగు కావలెననినను ఉన్నది. కట్టకొనుటకు, ఉత్తరీయమునకు వైటకు వసకి వచ్చునది.

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారు వైట్లు, కార్లు, డ్రయాజీకులకు సర్వోత్తమ కార్లు, కాలసినవారు ఈ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయును. ఈ కంపెనీవారు ఆంధ్రప్రదేశ్, విశేష కాలము నుండి మోటారు వక్తమున ప్రసిద్ధిజేసి పహారాజులు, రాజులు, జమీందారులచే అభిమానింపబడినవారు.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్

24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు మాంట్రోరోడ్డు పోస్టు, మదరాసు. (288) మోటారుబండ్ల యంత్రవినియోగమును, నడుపువిధానమును, బోధనాభ్యసముల గలవియును. పరీక్షక గమనిక:- పాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితమాగనతియూ, భోజనాదికములును ఏర్పాటుచేయబడును.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేషములను అనేకకావ్యములలోనుండి గ్రహించి అనేక తేనుమును గోర ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనష్యుడును అవశ్యముగా జనకవలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తప్పాలాఖర్చులేదు. వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్, తంకనిగూడెం, తాండవపాలయము, 157 బ్రాడ్వే, 98 మాంట్రోరోడ్డు, మదరాసు.

శ్రీ వాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రీవచనము ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి. ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేరియున్నవి. కొన్ని ప్రతులే మిగిలియుండుటకల్ల శ్రీమదుల్లాసే వ్రాసిన తెప్పించుకొనవలయును. బాల, అయోధ్యాకాండములు గోపానుల కాగితములు కాళికోటైలకు గిల్లుపేరు ౧ సంపుటలు ౪౦. పటములు 3-౮-౦ అరణ్య, కీష్కింధా, సుందరకాండములు గో, పానుల కాగితము కాళికోటైలకు ౧ సంపుటలు ౪౦. పటములు ౪-౮-౦ యుద్ధకాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౮-౦ లైబరేయిడిషన్, రంపానుల కాగితములైన మంచి ఆచ్చు మేలైన కాళికోటైలకు బాల, అయోధ్యా కాండములు చేరి ౧ సంపుటము గో-౦-౦ డిటో అరణ్య, కీష్కింధా, సుందరకాం|| చేరి ౧ సం|| గో-౮-౦ డిటో యుద్ధకాండము మూడుభా|| చేరి ౧ సంపుట ౪-౮-౦ శ్రీగామకాలగర్భయము ౦-౮-౦ (235) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందుకో, ఆనంద ముద్రాలయ్యాధికారులు మదరాసు.

కస్తూరి

తులం 1 కి రూ. 20-0-0 రసభస్మము పటము 1-కి అవాయి 0-10-౦ గోకోజనము " " 7-0-0 కంకుమ పువ్వు " " 2-0-౦ ఆంధ్రప్రదేశ్ముడినో, 7, తంబుశెట్టిపేధి మదరాసు.

కావలెను

జింతాను మున్నగు సరకులను అమ్ముటకు ఏజెంటును గుత్తగా కొను వర్తకమునుకావలెను. శేట్టుచవుకగా నుండును వికరములను తెలియగోరువాడు 0-4-0 బిల్లులనుచేర్చి పంపవలెను. ది మ్యూచుయిల్ కో-ఆపరేటివ్ ఏజెన్సీ మదరాసు.